

JMG

Kandidatuppsats i journalistik
2020-01-08
Institutionen för journalistik,
medier och kommunikation
www.jmg.gu.se

Vem får göra vad på “Sporten”?

En kvantitativ innehållsanalys om kvinnliga och manliga
journalisters utrymme i Sportbladet

Författare: Jesper Ottoson, Adam Lind
Handledare: Mathias Färdigh
Kursansvarig: Marina Ghersetti



GÖTEBORGS UNIVERSITET
JOURNALISTIK, MEDIER OCH KOMMUNIKATION

Abstract

Title: Who Gets to Do What on the Sport Pages?

Authors: Jesper Ottoson and Adam Lind

Level: Bachelor thesis in Journalism

Term: HT 2019

Supervisor: Mathias Färdigh

The purpose of this study was to investigate the representation in physical space of female sportswriters over a period of five years in the printed sports supplement of the Swedish newspaper Aftonbladet. We also investigated if women tend to write more about women and if men tend to write more about men. Add to that if there were any sports that women or men tended to cover more than the other gender. And if there was any changes to this over the period of five years. To achieve this, a content analysis were made on 30 newspapers from the years 2014 and 2019.

The theories we used to analyze: homosocial reproduction, Melin-Higgins theories about survival at a newsdesk, the logic of gender with Hirdmans theories of the system of gender, van Zoonens theories about gender, the selection of news and the commercialization of the sport pages.

The results showed there were a connection between the gender of the journalist and the gender of the athlete. In 2014, 14% of the articles women wrote in Sportbladet were about a female athlete/team. But in 2019 that number was 41%. This shows that there is more articles about women in sports and more likely for women to write about that. There were also an higher percentage of articles by women in 2019 than 2014. The physical space for women was less, but the articles tend to be more on the pages that were in the beginning of the newspaper in 2019 when compared to 2014.

Regarding gender, we came to conclusion that in 2019 there is more articles about women athletes and teams compared to 2014. An addition to this is that women tend to write more about women and men tend to write more about men in the printed sports supplement of the Swedish newspaper Aftonbladet.

Keywords: sport, sport journalism, gender, female sportswriters.

Nyckelord: sport, sportjournalistik, kön, kvinnliga sportjournalister.

Innehållsförteckning

1. Inledning	5
2. Bakgrund och tidigare forskning	7
2.1 Bakgrund	7
2.1.1 Sportjournalistiken och kvinnor i branschen	8
2.2 Tidigare forskning	9
2.2.1 Arbetsmiljön	9
2.2.2 Arbetsfördelning	10
2.3 Forskningsluckor	11
3. Teori	12
3.1 Homosocial reproduktion	12
3.2 Kvinnliga överlevnadsstrategier	12
3.3 Genuslogik	14
3.3.1 Journalistikens genuslogik	15
3.4 Nyhetsurval	16
3.5 Kommersialisering	17
4. Syfte och frågeställningar	18
4.1 Syfte	18
4.2 Frågeställningar	18
5. Metod och material	20
5.1 Metod	20
5.2 Material	20
5.2.1 Aftonbladet	21
5.2.2 Insamling av material	21
5.3 Avgränsningar	22
5.3.1 Avgränsningar i materialet	22
5.3.2 Avgränsningar i tid	22
5.4 Urval	23
5.5 Validitet och reliabilitet	23
5.6 Variabler	25
5.6.1 Variabeldefinitioner	25
6. Resultat och analys	28
6.1 Resultat	28
6.1.1 Hur tas arbetsfördelningen i uttryck, i relation till reporterns kön, av innehållet i Sportbladets pappersbilaga?	28
6.1.2 Hur stort utrymme får kvinnliga respektive manliga journalister i Sportbladets pappersbilaga?	31

6.1.3 Beroende på könstillhörighet, finns det ett samband huruvida journalisten bevakar dam- eller herridrott?	35
6.2 Analys	37
6.2.1 Arbetsfördelning	37
6.2.2 Utrymme	38
7. Sammanfattning och slutdiskussion	40
7.1 Sammanfattning	40
7.2 Slutdiskussion	41
Referenser	43
Bilaga 1: Kodbok	46
Bilaga 2: Datum kodade tidningar	50

1. Inledning

Mediernas betydelse i ett samhälle kan knappast överskattas. De är förmedlare av information och kunskap om sådant som vi inte själva har erfarenhet av (Weibull, Wadbring & Ohlsson, 2018). Likaså går det inte att förneka hur idrott kan betraktas som en kulturinstitution. Sport berör miljontals människor – där journalistiken har en uppenbar betydande roll att förmedla och presentera information. Således är yrkesrollen central. Och intressant att studera.

Vad gäller den journalistiska yrkesstatistiken i allmänhet är branschen jämställd i sin könsfördelning. Om något aningen kvinnodominerad (SCB, 2016). Men vad gäller sportjournalistik i synnerhet? En bransch där männen har revir och sitter på de ledande positionerna (Branting, 2015).

“En tjej har en annan hjärna, vet du. Kan inte ta in en fotbollsmatch, se, ta in och beskriva ett skeende på samma sätt som en man.”

För drygt tio år sedan förklarade en prisbelönt manlig reporter på Radiosporten för Jenny Modin, i dag sportreporter på SVT, varför inte kvinnor kommenterade hockey- eller fotbollsmatcher (Branting, 2015). Resonemanget är skrämmande likt det som fördes för knappt hundra år sedan – då kvinnlig rösträtt tillämpades för första gången i Sverige.

Att studera jämställdhet är intressant ur såväl ett samhälleligt som medie- och kommunikationsperspektiv. I dagens medier tar sporten stor plats – som den kulturinstitution det kan betraktas som. Av den orsaken verkar en studie om hur kvinnor tvingas förhålla sig till övervägande maskulina normer och värderingar inom sportjournalistiken relevant och betydelsefullt. Vi ämnar i den här studien analysera huruvida det finns några samband i relationen mellan journalistrollen och könstillhörigheten. Vem får bevaka vad och hur stort utrymme får det?

Vår studie syftar konkret att undersöka innehållet i Sportbladets tryckta papperstidning – en av Sveriges mest lästa dagstidning – och vilka uppdrag som disponeras till reportrarna, i relation till dess könstillhörighet. Vi har för avsikt att utforska om kvinnliga sportjournalister tenderar att rapportera om damidrott i högre utsträckning än herridrott, hur arbetsfördelningen tas i uttryck av innehållet i papperstidningen och om det har någon effekt på var i spalterna, hur långt fram i pappret, som journalisterna verkar.

Det finns olika ingångar för att förklara varför det ser ut som det gör i mediasverige i dag. I den här studien har vi bland annat tagit avstamp i Melin-Higgins teorier om kvinnliga journalisters överlevnadstaktiker, problematiserat de ekonomiska villkoren som

nyhetsmedium behöver förhålla sig till samt diskuterat den journalistiska genuslogiken för att förklara varför spelfältet ser ut som det gör.

Studiens disposition kommer struktureras med en kortare inledande upplysning om varje kapitels innehåll – samt vad nästföljande kapitel behandlar – för att sedan genom rubriker stolpa upp materialet.

2. Bakgrund och tidigare forskning

I det här kapitlet redogörs bakgrund och tidigare forskning om journalistik i allmänhet och sportjournalistik i synnerhet – från en kvinnlig yrkesrollkontext. Nästa kapitel berör teorier som sätter studien i ett sammanhang.

2.1 Bakgrund

Tidigare var journalistyrket ett lågstatusjobb. I slutet av 1800-talet hade yrkesutövarna usla arbetsvillkor, ägnade sig åt sensationsnyheter och kallades hånfullt i folkmun för murvlar (Häger, 2014:20). I syfte att höja statusen på yrket bildades så småningom Journalistförbundet 1901.

I artikeln *Journalistikens kön. Fältets struktur och logik under 1900-talet* beskriver Monika Djerf-Pierre (2003) kvinnans roll i branschen ur ett historiskt perspektiv. Djerf-Pierre skildrar hur det redan då, i samband med starten av Journalistförbundet, etablerades en könsmärkning av bevakningsområden i journalistiken. De kvinnliga journalisterna var kända för att vara välutbildade och hade goda språkkunskaper. Det förde med sig en inträdesbiljett till att få arbeta med översättning av material från utländsk media och på så vis blev de sensationella nyheterna en kvinnlig domän. När särskilda dam- eller kvinnosidor etablerades fick de också leverera innehåll till dessa.

Männen dominerade de flesta andra bevakningsområden. I synnerhet det ekonomiska och politiska, i samband med andra världskriget. När kvinnorna sedan gjorde inträde i dagstidningsjournalistiken skedde det på männens villkor. De konkurrerade inte om samma utbyten eller vinster. Det som betraktades centralt för journalistiken var fortfarande mannens egendom.

De första decennierna på 1900-talet tilläts prägla branschen av partipressjournalistik. Yrket fungerade som språkrör för politiska idéer och tidningarna var lojala sin partitillhörighet. Partiägarna var ofta direkt aktiva i den redaktionella styrningen, där de fungerade som publicister (Djerf-Pierre, 2003).

Men under 1950-talet, i takt med att teve och radio växte sig stor, förändrades branschen och en professionalisering av yrket blev tydligare (Häger, 2014). De första yrkesutbildningarna för journalister kom till stånd, och den partipolitiska vinklingen av nyhetsurval minskade drastiskt. Det underhållande materialet, bland annat sportjournalistik, fick större utrymme. Kvinnorna i journalistiken blev allt fler, men eftersom branschen och fältet växte i samma takt gick den andelsmässiga utvecklingen inte lika fort.

De enda redaktionerna, på den här tiden, där kvinnor fick stort utrymme var hem- och familjeredaktionerna. Journalistiken var i stor utsträckning präglad av föreställningar om

könsroller (Djerf-Pierre, 2003). Vid mitten på 1960-talet hade denna segregering sakta börjat luckras upp. Men den könsmärkta statusfördelningen var fortsatt intakt. Chefsroller var mansdominerade, de så kallade "mjuka" nyheterna dominerades av kvinnliga journalister och de "hårda" nyheterna av manliga. Cirka 90 procent av alla artiklar rörande sport, näringsliv, utrikes och politik var skrivna av manliga journalister (Djerf-Pierre, 2003).

Under första hälften av 1970-talet blåste radikala vänstervindar i samhället. Jämställdhetsfrågor kopplades till arbetsvillkor och missnöjet resulterade i uppmärksammade ingripanden av kvinnliga journalister. Kritiken och debatten fick effekt i skapandet av flera kvinnoredaktioner, först på Aftonbladet 1978 (Djerf-Pierre, 2003). Samma år formulerades för första gången jämställdhetsstatistik inom yrket (Ney, 2001:249). Kvinnor utgjorde drygt en fjärdedel av journalisterna i kåren, men på journalistutbildningarna var de i majoritet. Och tillströmningen av kvinnliga journalister fortsatte. I början på 2000-talet visade undersökningen *Journalist 2000*, en journalistundersökning vid JMG, att könsfördelning i branschen nästintill var jämbördig i svensk media (Djerf-Pierre, 2003).

Föreställningar om kön har hela tiden präglat det journalistiska fältet, och har på olika sätt åberopat kvinnor och män till olika positioner. Under 1900-talet har könsfördelningen på det journalistiska fältet förändrats från markant mansdominerat till jämbördigt. I dag är det till och med aningen kvinnodominerat (SCB, 2016).

Men hur har dessa föreställningar om kön tagits till uttryck i sportjournalistiken? Det är allmängiltigt att den idrottsliga elitkulturen är mansdominerad vad gäller nyhetsbevakning och nyhetsurval på redaktionerna. Så hur har kvinnor i branschen påverkats av det?

2.1.1 Sportjournalistiken och kvinnor i branschen

Idrottsrörelsen tog fart i Sverige på slutet av 1800-talet. Trots det växande idrottsliga intresset, genom föreningsbildande och arrangemang, ökade inte utrymmet för sport i dagspressen märkbart. De idrotter som fick störst plats i dagspressen var idrotter med rot i det övre samhällsskiktet. Såsom hästsport, simning och skytte. Nyheterna publicerades oftast i notisform (Dahlén, 2008).

Vidare på 1910- och 20-talet började tidningar anställa sportreportrar, i takt med att sporten fick eget utrymme och rubriker i pappret. Sporten blev dessutom en självgående avdelning på redaktionen (Wallin, 1998), vilket fortfarande är fallet än i dag. När idrott sedan började utövas samtliga dagar i veckan, på 60-talet, bidrog det till att sporten fick än mer utrymme i pappret.

Man får ta ett långt steg till modern tid, närmare bestämt till 80-talet, för att hitta de första kvinnliga sportjournalisterna som själva titulerar sig detta (Branting, 2015). Sveriges Television hade sin första sportsändning år 1954. Dagliga sändningar startade i slutet på 70-talet och redaktionen bestod endast av manliga reportrar. År 1982 syntes den första

kvinnliga programledaren, Ann Britt Ryd Pettersson, på Sveriges Televisions sportsändningar i rutan. Ytterligare 20 år dröjde innan en kvinna, Åsa Hedlund, kommenterade en ishockeymatch i direktsändning för första gången – och ytterligare drygt tio år på det innan AnnaMaria Jansson som första kvinna kommenterade en fotbollsmatch i direktsändning 2013 (Branting, 2015).

2.2 Tidigare forskning

Frågor som handlar om sportens relation till genusfrågor är ett tydligt huvudspår i internationell forskning sedan tidigare (Karlsson & Strömbäck, 2015). Förhållandet mellan genus och sport rör även professionen och yrkesrollen. Mer specifikt kan det ge uttryck i forskningsstudier kring identitetsförhandlingar inom journalistyrket. Till exempel hur kvinnliga journalister upplever sig vara tvungna att förhålla sig till dominerande maskulina normer och värderingar som återfinns inom sportjournalistiken (Hardin & Shain, 2005). Men även utvecklingen över tid vad gäller antalet skrivna artiklar av kvinnliga sportjournalister, kontra manliga (Schoch & Ohl, 2011).

2.2.1 Arbetsmiljön

År 1995 introducerar professorerna Randy Miller och Phyllis Miller forskningsstudien *The invisible women: female sport journalists in the workplace*. Författarna studerade kvinnliga sportjournalister i USA - och om deras arbetssituation och bemötande i branschen. Över 400 kvinnliga sportjournalister i USA fick besvara en enkätundersökning som Miller och Miller hade formulerat. Resultatet av studien visade att det var svårare att få de stora uppdragen som kvinna, löneutvecklingen var inte densamma och trakasserier förekom. Slutsatserna är skrämmande, och trots att studien är knappt 25 år gammal går det fortfarande att problematisera utfallet i en modern kontext. Det faktum att det för första gången kommenterades direktsänd fotboll av en kvinnlig journalist i Sverige för fem år sedan är ett lysande exempel på det. De stora uppdragen är till viss del, bevisligen, fortfarande mansdominerade och det gör det intressant i relation till vår studie att studera över två tidsperioder för att jämföra resultaten och försöka tyda en utveckling.

Det finns ytterligare internationella undersökningar som påvisar att klimatet är tufft. 2005 gjorde Marie Hardin och Stacie Shain en studie där de ställde frågan, hur det kom sig att kvinnliga sportjournalister i USA tenderar att lämna branschen tidigare än männen. Författarnas studie resulterade i siffror där respondenter upplevde/förklarade att branschen hade negativ inverkan på deras vardagsliv, att inkvotering inte är lösningen på jämställdhet och att avancemang uppåt i hierarkin på arbetsplatsen är svårare som kvinna. Forskningsstudien bygger sina svar på enkätundersökningar. De behandlar bland annat frågor som rör kvinnliga sportjournalisters arbetssituation och möjligheter i branschen. Förutom tidigare nämnda studieresultat presenterar även Hardin och Shain (2005) generella uppfattningar om att kvinnliga sportjournalister känner sig diskriminerade och orättvist behandlade. 73 procent av respondenterna höll med om påståendet "att de trivs på sin

arbetsplats”. Men det var samtidigt lika hög procentandel kvinnor som menade att de någon gång övervägt lämna branschen. Svaren hade låg, negativ korrelation mellan trivsel på arbetsplatsen och andel respondenter som övervägt lämna branschen, vilket kan antyda att det inte fanns något linjärt samband mellan svaren. Vidare avhandlar studien endast resultat från sportredaktioner i USA, precis som Millers och Millers studie, och därför kan det vara intressant att se hur eventuella kulturella skillnader kan speglas i våra resultat och Hardins och Shains studie. Bägge studier konstaterar problematiken angående brist på möjligheter i branschen som kvinna. Det gör det intressant i förhållande till vår studie att studera vem som skriver vad och på så sätt skildra hur uppdragen disponeras. Är det vanligare att männen får utrymme att tycka till, det vill säga skriver krönikor eller kåserier?

2015 gjorde Stina Branting en studie, som även den är relevant för vad vi tänker utforska i ämnet, om hur kvinnor upplever sin arbetssituation som sportjournalister i Sverige. Författaren genomförde en kvalitativ studie – där sex väl utvalda sportreportrar intervjuades gällande deras yrkesroll. Branting (2015) kom fram till slutsatser som; utvecklingen går framåt, men långsamt framåt. Arbetsklimatet är hårt för kvinnor i branschen, könsfördelningen är sned och det råder en grabbig kultur på sportredaktionen. Men samtliga intervjuade reportrar var överens om att sportjournalistiken har utvecklats till det bättre. Internets frammarsch har, förutom att kräva ytterligare från journalisterna, bidragit till nya plattformar och möjligheter i branschen. Brantings studie är ytterligare ett exempel på den bekymmersamma arbetssituation som kvinnor i branschen nödgas uppleva. Vidare är Brantings resultat om internets frammarsch, och de följer det får, intressanta. Bland annat hur det bidrar till nya plattformar och möjligheter. Det gör det betydelsefullt för oss, som ska granska papperstidningar i då- och nutid, att analysera huruvida pappret eventuellt stannat upp i utvecklingen i samband med internets inträde i journalistiken.

2.2.2 Arbetsfördelning

Förutom studier gällande det rådande tuffa klimatet för kvinnliga sportjournalister i branschen, har även arbetsfördelningen studerats internationellt. 2011 presenterade Lucie Schoch och Fabien Ohl en studie från schweizisk dagspress där de analyserat innehåll från sporttidningar i landet med syfte att undersöka de kvinnliga journalisternas jobberfarenhet. Studien är baserad på strukturerade intervjuer och presenterar bland annat resultat från tidigare forskning i landet som gör gällande att kvinnliga sportjournalister på de ledande sporttidningarna i Schweiz endast utgör tolv procent av den verksamma redaktionen (Schoch & Ohl, 2011). Resultaten är föga häpnadsväckande, men ack så alarmerande. Trots att Schoch och Ohl vidare presenterar forskning från Schweiz på en ökad representation av kvinnliga sportjournalister med tolv procentenheter de senaste 30 åren, är det fortfarande långt kvar till ett jämställt yrke.

Föreställningar om kön har hela tiden präglat det journalistiska fältet, och har på olika sätt åberopat kvinnor och män till olika positioner. Vad gäller sportjournalistik i synnerhet har

dessa föreställningar knappast mynnat ut i en jämställd könsfördelning på redaktionen, av dessa studier att döma. 2001 var fördelningen bland anställda inom gruppen av 50 studerade sportnyhetstidningar i USA 13 procent kvinnor och 87 procent män (Hardin & Shain, 2005). Vidare snittade kvinnor tio år i den sportjournalistiska branschen, samt noterade Hardin och Shain i deras studie att de flesta yrkeskvinnorna aldrig nådde chefsroll.

Horky och Nieland (2011) har, tillsammans med organisation ISPS, utfärdat en studie där de undersökt 80 nyhetstidningar i 22 olika länder. Över 17 000 artiklar har studerats och bland drygt 11 000 sportartiklar som var signerade, hade en byline, var endast åtta procent av dessa kvinnor. Studien behandlar bland annat nyhetstidningar från europeiska nationer som Danmark, England, Portugal och Schweiz. Men även nord- och sydamerikanska länder som Kanada, USA och Brasilien. Horky och Nieland (2011) konstaterade vidare att 85 procent av det studerade materialet behandlade manliga atleter, medan kvinnlig idrott endast utgjorde 15 procent av nyhetsurvalet. Horkys och Nielands resultat omfattar en enorm mängd material, med ett brett urval, och ska således tas på allvar. Vidare är det intressant att analysera huruvida bevakningen av dam- och herridrott kan speglas i könsfördelningen på redaktionerna, vilket i relation till vår studie gör dessa resultat intressanta.

2.3 Forskningsluckor

Vad gäller forskning kring könsrepresentation på sportredaktioner och hur arbetsfördelningen distribueras är utbudet begränsat. Av presenterad forskning att döma finns flertalet studier representerade om arbetsmiljön och klimatet för kvinnliga sportjournalister i branschen. Vidare är undersökningar beträffande hur idrottsmän- och kvinnor gestaltas i press, samt den manliga dominansen i media, synnerligen existerande. Däremot förekommer forskningsluckor i relation till vem som presenterar vad i sportjournalistiken. Trots att frågor som handlar om sportens relation till genusfrågor går att identifiera som ett tydligt huvudspår i forskningen, existerar få studier som behandlar dessa frågor (Karlsson & Strömbäck, 2015).

Inom ramen för journalistikforskning hoppas vi att vår studie kan fylla luckor, bland den forskning som vi redan presenterat, i relation till de avgränsningar vi tänker förhålla oss till. Exempelvis tid och plats. Hur har det sett ut tidigare? Hur har det utvecklats fram till i dag? Hur ser det ut på Sportbladets redaktion? Vidare strävar vi efter att fylla forskningsluckor beträffande yrkesrollen och hur den tas i uttryck av endast innehållet i ett nyhetsmedium. Vem får i uppdrag att bevaka herr- eller damidrott? Har det ansvaret förändrats över tid?

Vi menar att den här undersökningen kan få fram nya resultat inom ramen för journalistikforskning och den kvinnliga sportjournalistrollen i relation till hur dennes utrymme och spelrum tas i uttryck av innehållet i ett nyhetsmedium.

3. Teori

I det här kapitlet redogörs för teoretiska utgångspunkter som kan hjälpa oss förklara varför den sportjournalistiska kåren ser ut som den gör – varpå nästa kapitel behandlar studiens syfte och frågeställningar.

3.1 Homosocial reproduktion

Tidigare nämnd historisk problematik med den journalistiska yrkesrollen får även stöd i ett teoretiskt begrepp; homosocial reproduktion. Den syftar till att styrande organ, i det här fallet nyhetschef eller liknande yrkesroll, tenderar att befordra de som stämmer överens med deras egen sort och stil (Kennedy, 1998). Kennedy (1998) förklarar hur problemlösning och rekrytering kräver att en överordnad har auktoritet gentemot de anställda och kan känna kulturell identifikation till dem. Således leder homosocial reproduktion, i en sportjournalistisk tillvaro, till att den överrepresenterade maskuliniteten fortsätter växa sig stark. Manliga chefer tenderar att anställa/befordra manliga kollegor i högre utsträckning än kvinnliga, och vice versa rörande kvinnliga chefer. Och likt Djerf-Pierre (2003) konstaterade i sin undersökning om det journalistiska fältets struktur och logik på 1900-talet, är chefsroller historiskt mansdominerade och den könsmärkta statusfördelningen påtaglig (se kapitel 2.1). Genom att organisationer och chefer väljer bort det som anses vara annorlunda säkerställer de att företaget fortsätter se ut på liknande manér som den tidigare har gjort. Det är vanligt förekommande på höga chefspositioner i arbetslivet. Den som rekryterar finner trygghet i att anställa en person med närbesläktad bakgrund och utbildning, vilket i förlängningen mynnar ut i ett företag som fortsätter fungera och handla som det alltid har gjort.

På en journalistisk redaktion kan homosocial reproduktion ta sig i uttryck på flera sätt. Den homosociala reproduktionen i ett sportjournalistiskt kontext fungerar självuppfyllande i den mening att kvinnor som tittar på utifrån själv har svårt att se sig i en ledande position, eller överhuvudtaget på den arbetsplatsen, då genuslogiken och könsfördelningen ser ut som den gör (Kennedy, 1998). I förlängning kan det resultera i en skev könsfördelning på redaktionen och förklara varför arbetsfördelningen ser ut som den gör. Det gör det, i relation till vår studie, intressant att studera huruvida kvinnliga journalister påverkas på en redaktion där män är högst överordnade. Har det någon koppling till var i spalterna de placeras, eller vad de bevakar? Är det svårare som kvinna att avancera i den redaktionella hierarkin, hamna längre fram i pappret och tilldelas de uppdrag med högst anseende?

3.2 Kvinnliga överlevnadsstrategier

På arbetsplatserna ser det olika ut. Det finns skillnader i arbetsvillkoren för män kontra kvinnor (Branting, 2015). Vi vill därför belysa några av Melin-Higgins (2003) teorier gällande hur strategierna för kvinnliga journalisters överlevnad på redaktionerna ser ut. Det

behöver inte stämma överens med hur det ser ut på dagens redaktioner, men det ger oss möjligheten att diskutera varför vårt empiriska resultat kan se ut som det gör.

Melin-Higgins (2003) skriver i sin artikel “Fly eller fäkta. Kvinnliga journalisters överlevnadstaktiker” om fyra överlevnadstaktiker för kvinnliga journalister. Dessa teoretiska taktiker har Melin-Higgins (2003) kommit fram till efter intervjuer med kvinnliga journalister i Storbritannien, men de kan även tillämpas på journalister bortom de brittiska öarna.

Taktikerna

- “En av tjejerna”
- “Spela på sin kvinnlighet”
- “En av grabbarna”
- “Fly fältet”

Det som vi anser kan vara relevant för vår studie, och som kan förklara varför den sportjournalistiska kåren ser ut som den gör, rör dels den första taktiken “En av tjejerna”. Melin-Higgins (2003) beskriver denna taktik som att kvinnorna böjer sig för den rådande underordningen och arbetar i stället för att öka statusen på de områdena de arbetar kring. På så sätt för att öka statusen och värdena för det arbetet som de utför. I ett sportjournalistiskt kontext kan det tas i uttryck genom att kvinnliga sportjournalister aktivt bevakar kvinnligt idrottsutövande för att öka statusen och värdet på det arbetet.

Vidare konstaterar Melin-Higgins (2003) att det existerar en motpol till tidigare taktik. Den väljer hon att kalla för “En av grabbarna”. Överlevnadsinstinkten beskrivs som att kvinnorna försöker infiltrera kulturen på redaktionerna som är mansdominerade. Detta genom att bli “en av grabbarna”. Här handlar det om kvinnor som kämpar för sin plats, som inte vill skriva om de stereotypiskt kvinnliga sakerna. Mer om detta behandlas i kapitel 3.3 och 3.3.1 gällande genuslogik.

I relation till vår studie kommer vi endast att diskutera två av taktikerna; “En av tjejerna” och “en av grabbarna”. Detta grundar sig i att vi finner de taktiker mer relevanta för vårt empiriska resultat. Varför vi väljer bort “Fly fältet” – som Melin-Higgins (2003) beskriver som att kvinnorna lämnar redaktionen för att kunna stanna kvar inom området som exempelvis frilans – grundar sig i att vi inte kan framställa i vårt empiriska resultat hur många som har lämnat sitt arbete i förmån för något annat. Samma gäller “Spela på sin kvinnlighet”. Melin-Higgins (2003) beskriver strategin som att kvinnliga journalister accepterat underordningen. De väljer att inte utmana männen och tar rollen som “kvinnlig” journalist som de har blivit tilldelade. Men då den här studien inte observerat redaktionen och inte kan se hur personerna interagerar i vardagsarbetet faller den strategin bort i vår diskussion.

När det gäller de två taktiker vi valt att studera anser vi att de är betydligt enklare att föreställa sig som relevant i en kommande diskussion gällande vårt empiriska resultat. Detta i relation till om vi kan se trender i bevakningen hos de båda könen i vår jämförelse mellan åren. Skiljer det sig kring vilken könstillhörighet idrottsutövarna har som kvinnliga journalister bevakar vid de tidsperioder som vi jämför?

I relation till vår studie väljer vi att ta upp Melin-Higgins (2003) teori om överlevnad på redaktionen för att beskriva hur den sportjournalistiska strukturen kan tas i uttryck. Vi kommer inte kunna bekräfta teorierna med våra empiriska resultat, men de kan hjälpa oss att förstå varför svaren ser ut som de gör. Vi vill kunna använda taktikerna som diskussionsämnen för att se om det finns faktorer bakom vårt empiriska resultat som kan förklara en eventuell förändring i bevakningen hos de båda könen.

3.3 Genuslogik

Då våra frågeställningar till viss del rör frågor om genus krävs en ökad förståelse för begreppet. För att komma åt den kunskapen och få en större bild av hur förutsättningarna för kvinnor i samhället ser ut använder vi Yvonne Hirdmans (2007) genussystem som en av våra teorier.

I Hirdmans (2007) bok "Gösta och genusordningen: feministiska betraktelser" tar hon upp vad som skiljer kvinnoforskare från "vanligt" folk. Det är problematiseringen mellan förhållandet till könen. Och frågan som tas upp då är "Hur kan det komma sig att kvinnor generellt, geografiskt och historiskt har ett lägre socialt värde än män?". Förklaringen till just denna formulering är att hon menar att de inte går med på den sociala underordningen som naturgiven och de gränser som finns. Vidare förklarar Hirdman (2007) om att det är två lagar eller logiker som styr handlingarna och tankarna hos en människa. De två logikerna är den manliga normens logik och det åtskiljande mönstret i tid och rum. Beskrivningen av logikerna från genussystemet i ordningsstrukturen, där män och kvinnor tillskrivs positioner, uppgifter och roller i samhället. Då vi redan föds i ett genuskontrakt där vi fostras in i normerna för män och kvinnor, hur man ska vara och uppträda i olika sammanhang. Om dessa regler följs, blir det en ordning i samhället. Den ordningsstrukturen blir grunden för de politiska, sociala och ekonomiska ordningarna (Hirdman, 2007).

Detta blir vår grund att stå på gällande genuslogiken. För att vi ska kunna jämföra detta mot vårt valda område som rör journalistik, och i synnerhet sportjournalistik, har vi använt oss av van Zoonens (1994) teorier i "Feminist Media Studies". Detta för att göra det tydligare hur vi ska kunna resonera kring detta i vårt empiriska resultat.

3.3.1 Journalistikens genuslogik

I van Zoonens (1994) bok "Feminist Media Studies" visar hon på att kunna identifiera nyheter som kan leda till vilket kön författaren till nyheten har. Det hon menar med detta är att påvisa att det finns en uppdelning i vad kvinnor får skriva mest om och vad män får skriva mest om. Vissa typer av historier, som i de flesta fallen är av en mjukare natur, överläts oftast till kvinnorna. Männen tillskrivs den mer hårda och seriösa journalistiken. van Zoonen (1994) menar att avsaknaden av viktiga kvinnliga nyhetsförmedlare stärker normen om det patriarkala samhället. Det stärker även normen om det västerländska samhällets hegemoniska strukturer, där den vita mannen är högst upp i hierarkin och samtliga kvinnor, oavsett etnicitet, ses som en underställd grupp.

Vidare beskriver van Zoonen (1994) processen när det journalistiska arbetet skapas och att det har en stark påverkan av kön. Komponenterna som kommer upp i detta fallet är den mansfokuserade nyhetsbevakningen, den kvinnliga minoriteten på redaktionerna och den journalistiska underordningen till normerna på redaktionen. Som i nästa steg drivs av en maskulin agenda. Van Zoonen tillämpar hur det visar sig i praktiken genom en modell. I modellen kategoriseras nyheternas egenskaper om vad kvinnor och män oftast får skriva om. I sin modell (se tabell 1.1) skildrar van Zoonen att de nyheterna som ses feminina i större utsträckning ger uttryck för subjektiva toner och känslor i gestaltningen. Medan de nyheterna som ses maskulina i sin tur ger en högre grad av professionalitet sett till graden och distansen av objektivitet till objektet. Det var också vanligare med kvinnliga källor eller perspektiv i de feminina nyheterna. Samt att de handlade mer om vardagliga ting, om man jämför mot det maskulina där det var mer av det offentliga och allt fler högre personer fick komma till tals.

1. Journalistikens genus

Maskulint	Feminint
Offentlighet/Elitnivå	Privat/Intimsfär/Vardagsnivå
Distans/Neutralitet/Objektiv	Intimitet/Empati/Subjektiv
Manliga källor och perspektiv	Kvinnliga källor och perspektiv
Autonomi ("professionella" kriterier)	Publikorientering (Publikens behov/intressen)

Tabellkommentar: van Zoonens modell över journalistikens genus.

Det intressanta med denna teorin är att vi enkelt kan se om det stämmer in på vårt empiriska resultat, då vi med flera frågor om vad artiklarna som vi undersöker handlar om kan visa ett resultat som liknar detta. Beroende på könstillhörighet, finns det ett samband huruvida journalisten bevakar dam- eller herridrott? Vilka typer av texter är skrivna av kvinnor respektive män?

3.4 Nyhetsurval

För att förstå varför sportjournalistiken ser ut som det gör och varför vissa saker blir nyheter men inte andra behöver man ha insikt i det spänningsfält mellan demokrati och marknad som nyhetsmedierna befinner sig i (Karlsson & Strömbäck, 2015). Som en del av demokratin förväntas nyhetsmedierna erbjuda sådan information som allmänheten behöver veta för att fritt kunna ta ställning i samhällsfrågor. Samtidigt utgör i stort sett samtliga nyhetsmedier kommersiella företag med ambition att göra ekonomisk vinst, där de konkurrerar med varandra om såväl läsare som annonsörpengar. I den konkurrensen är nyckeln till framgång begränsade utgifter och publikens uppmärksamhet – vilket i förlängning genererar annonsörernas pengar. Dessa spelregler är relevant att känna till i relation till vår studie då förutsättningarna för nyhetsmediernas framgång bland annat tar sig i uttryck vid redaktionens konstruktion. Inskränkta utgifter i samspel med ett behov av publikens uppmärksamhet innebär att strukturen på de flesta sportredaktionerna är begränsade till en liten skara skrivande journalister som – i samtycke med nyhetschefer – ska generera nyheter på löpande band i konkurrens med andra nyhetsmedium om publik och sponsorer.

För att bedriva nyhetsjournalistik, och ta hänsyn till de kostnader det innebär, behöver nyhetsmedier därmed förhålla sig till två väsentliga styrfält i de redaktionella processer som leder fram till ett nyhetsurval; betydelse och intresse (Karlsson & Strömbäck, 2015).

Strömbäck (2015) förklarar styrfältet *betydelse* som en föreställning om vad publiken behöver veta, vad nyhetsmedier anser är viktig information för allmänheten att känna till. *Intresse* som styrfält handlar om föreställningar om vad publiken vill veta, vad nyhetsmedier tror deras publik vill läsa om. Dessa styrfält formar sedan ett subjektivt nyhetsurval som balanserar mellan *betydelse* och *intresse*. En balans mellan nödvändig information för att kunna ta ställning i samhällsfrågor och vad som är intressant att läsa om.

Länge präglades nyhetsurvalet av *betydelse* som styrfält. Nyhetsmediernas kamp om allmänhetens uppmärksamhet var betydligt mindre och publikens efterfrågan var länge outforskad mark. Strömbäck (2015) menar dock att ett skifte från *betydelse* till *intresse* som styrfält äger rum just nu. Internets framväxt och den ökade konkurrensen om läsare har påverkat nyhetsurvalet åt övervägande del *intresse* som styrfält. Digitaliseringen har fört med sig mätverktyg som gjort det möjligt att spåra vilka nyheter som flest läsare interagerar med (Karlsson & Strömbäck, 2015). Resultatet av undersökningarna har tolkats som en spegling på läsarnas efterfrågan och intresse.

Teorin om styrfält är relevant för vår studie för att kunna förklara vissa faktorer bakom nyhetsurvalet i den svenska sportjournalistiken – och belysa varför bevakningen av damgentemot herridrott i Sportbladets pappersbilaga ser ut som den gör.

3.5 Kommersialisering

Sportsektionen har sedan flera decennier tillbaka utgjort den största specialavdelningen i dagstidningar såväl i Sverige som internationellt (Karlsson & Strömbäck, 2015). Det har att göra med den journalistiska utvecklingen, som inneburit en ökad kommersialisering och ett förändrat medielandskap i och med digitaliseringen. Sportsändningar och sportjournalistik har formats till en hörnsten i nöjesindustrin i och med dess förmåga att attrahera stora publik. Det har i förlängningen skapat nya ekonomiska möjligheter. Kommersialiseringens frammarsch parallellt med internets framväxt har genererat nya möjligheter att ta betalt av publiken. Bland annat med hjälp av individualiserade betalningsmodeller som "pay per view", där publiken betalar för enstaka evenemang (Karlsson & Strömbäck, 2015). Livesändningar gör det svårt för tittare att välja bort reklam, vilket till stora delar kan ses som förklaring till de häpnadsväckande summor pengar som sändningsrättigheter till stora idrottsevenemang mynnat ut i.

Strömbäck (2015) menar att det existerar ett marknadsmässigt styrfält, som förklarar nyhetsmediernas utbud, där efterfrågan ligger i fokus. Det marknadsmässiga styrfältet syftar på journalisternas föreställning om vad nyhetskonsumenterna vill veta, vad de finner intressant. Det går att likna med styrfältet *intresse* (se kapitel 3.4). För att lyckas ekonomiskt behöver ett nyhetsmedium balansera det demokratiskt legitima nyhetsurvalet med det som genererar läsare. Vilket i relation till vår studie gör det ekonomiska spelfältet relevant att belysa som förklaringsmodell till faktorer som förkunnar varför sportjournalistiken ser ut som den gör. Den största publika dragningskraften i dagens idrottsvärld är påfallande dominerad manligt utövande (Wallin, 1998). Det villkoret för med sig ekonomiska möjligheter i relation till journalistiken. Nyhetsmedierna producerar vad konsumenterna vill läsa för att marknadsmässigt kunna konkurrera med rivaliserande bolag. Det har historiskt inneburit att manligt idrottsutövande dominerat den mediala scenen, vilket även fört med sig negativ inverkan på nyhetsvärderandet vad gäller viss del av kvinnligt idrottsutövande. De ekonomiska villkoren i den nyhetsmediala branschen kan förklara delar av nyhetsvärderandet, vilken inverkan det har på utbudet och hur det påverkar verksamma journalister att bedöma slagkraften i texterna.

Strömbäcks teorier om marknadsmässiga styrfält är befogat att tillämpa på vår studie som förklaringsmodell till Sportbladets nyhetsurval. Bland annat i samband om artiklarna beträffar dam- eller herridrott och om det existerar en differens i bevakningen av könen. Vidare kan Strömbäcks teorier nyansera diskussionen i vårt empiriska resultat i fråga om vilken idrott som får mest utrymme i papperstidningen.

4. Syfte och frågeställningar

I kommande kapitel redogörs för studiens syfte och val av inriktning. Vi presenterar även de frågeställningar som den här studien ämnar besvara. Nästa kapitel behandlar material och metod som har använts för att genomföra undersökningen.

4.1 Syfte

Vår studie syftar konkret att undersöka innehållet i Sportbladets tryckta papperstidning, vilka uppdrag som disponeras till reportrarna och hur stort utrymme det får i pappret – i relation till journalistens könstillhörighet. Vilka journalister bevakar vad? Kan man se tendenser av rangordning på redaktionen tas i uttryck av endast innehållet i pappret?

För att kunna uppnå syftet har vi undersökt hur kvantiteten av artiklar i Sportbladets papperstidningen sett ut, disponerats och strukturerats med två nedslagsperioder de senaste fem åren. Vilka idrotter har bevakats, om det är herr- eller damidrott, hur stort utrymme det får i pappret och på vilket sidnummer i pappret det publiceras – i relation till vilken könstillhörighet den rapporterade journalisten har. Genom att granska innehållet i Sportbladets pappersbilaga ämnar den här studien kunna tyda tendenser i relation till de frågeställningar som presenteras.

Vi har valt detta område dels för att båda studieförfattare har ett brinnande sportintresse, samtidigt som båda arbetar för lokala sportredaktioner. Från delvis egna erfarenheter har vi sett att fördelningen kvinnor kontra män skiljer sig markant mellan sportredaktion och allmän redaktion. Detta förde tankarna vidare till frågeställningar som den här studien mynnade ut i; hur jämställd är arbetsfördelningen och bevakningen på sportredaktionen?

4.2 Frågeställningar

Vi ämnar med den här studien att besvara följande frågor:

- Hur tas arbetsfördelningen i uttryck, i relation till reporterns kön, av innehållet i Sportbladets pappersbilaga?
 - Vilka typer av texter är skrivna av manliga respektive kvinnliga journalister?
 - Vilken idrott är vanligast att manliga respektive kvinnliga journalister bevakar?
 - Hur många texter är skrivna av manliga respektive kvinnliga journalister?
 - Har det förändrats över tid?
- Hur stort utrymme får kvinnliga respektive manliga journalister i Sportbladets pappersbilaga?
 - Skiljer det sig, beroende på reporterns kön, på vilken sida i pappret artikeln hamnar?

- Skiljer det sig, beroende på reporterns kön, hur stor yta artikeln täcker i Sportbladets pappersbilaga?
- Har det förändrats över tid?

- Beroende på könstillhörighet, finns det ett samband huruvida journalisten bevakar dam- eller herridrott?
- Har det förändrats över tid?

5. Metod och material

I det här kapitlet kommer vi presentera och berätta orsak till vilket material vi har studerat – samt på vilket sätt vi har studerat materialet, hur vi genomfört undersökningen och vilka avgränsningar vi har gjort. Därefter kommer nästa kapitel presentera undersökningens resultat.

5.1 Metod

För att besvara våra frågeställningar kommer vi använda den kvantitativa innehållsanalysen. Begreppet består av två komponenter: kvantitativ och innehållsanalys. Kvantitativ innebär att mätningen baseras på jämbördiga och jämförbara uppgifter om tillräckligt många analysenheter att dessa uppgifter kan uttryckas och utvärderas med siffror. Innehållsanalys innebär att undersökningen baseras på innehåll i någon form av skriftlig, muntlig eller bildlig framställning (Esaiasson, Gilljam, Oscarsson & Wängnerud, 2014). Den kvantitativa innehållsanalysen är ett mycket användbart verktyg när man vill ha svar på frågor om förekomsten av olika typer av innehållsliga kategorier i ett material. Det kan handla om, dels hur ofta eller hur frekvent olika kategorier förekommer, dels hur stort utrymme i tid och rum det får. Att analysera kvantitativt – med tanke på våra frågeställningar – känns som en relevant metod att tillföra vår studie. Som vi preciserat i tidigare kapitel existerar en lucka i svensk forskning beträffande vem som presenterar vad i sportjournalistiken (se kapitel 2.3). Därmed bedömer vi det lämpligt att studera kvantitativt då det ger oss en möjlighet att samla flera analysenheter och i förlängningen, till viss utsträckning, generalisera resultaten.

5.2 Material

Då vi ämnar besvara frågor om förekomsten av olika typer av innehållsliga kategorier är den här studiens material sorterat över olika tidsperioder, av anledning att de empiriska resultaten ska gå att jämföras över tid. Den här studien avhandlar en kvantitativ innehållsanalys av 30 pappersbilagor från Aftonbladets sportbilaga, Sportbladet, från 2014 och 30 pappersbilagor från samma nyhetsmedium 2019. Det materiella urvalet är utvalt i symbios med den effektorienterade urvalsprincipen (Nilsson, 2019), det vill säga att vi selekterat ett material som läses av många människor och således kan antas på en bred samhällsnivå. Sportbladet är en av de tidningarna som har möjligheten att nå ut, engagera och påverka flest människor i Sverige - och är således intressant att bryta ned i en kvantitativ innehållsanalys.

Den här studien avhandlar endast tryckt material, det vill säga innehåll i papperstidningen. Dels för att våra frågeställningar är bättre lämpade för den tryckta tidningen, men även av tidsmässiga anledningar då vi helt enkelt inte har möjlighet att studera ett större material. Det finns oändligt många olika plattformar att läsa om idrott, både digitalt och i tryckt form. Då vi inte har förmåga och resurser att ta in allt som skrivs om sport från andra förmedlare, har vi

selekerat Aftonbladets sportbilaga, Sportbladet, som bäst lämpad med anledning av den effektorienterade urvalsprincipen. Följande avsnitt redogör kort för tidningens historia.

5.2.1 Aftonbladet

Aftonbladet – som är den dagstidning som den här studien kommer granska och analysera – grundades 1830 av Lars Johan Hierta. Han var en pionjär inom den svenska tryckfriheten och journalistiken. Hierta ville granska makten, avslöja missförhållanden, informera - och underhålla. Under Hiertas ledning blev Aftonbladet landets största, mest inflytelserika och innehållsrika tidning (Oscarsson, Gruvö & Järvsö, 2019).

Tidningen hade liberala traditioner som på slutet av 1800-talet gled över mot mer konservativa tankar. På 1920-talet sjönk tidningens upplaga och anseende krisartat, och Aftonbladet passerades av flera konkurrerande nyhetsmedium i Stockholmsområdet. Finansmannen Torsten Kreuger gick in som ägare, återgick till den liberala linjen, började trycka i tabloidformat och präglade innehållet med sensationsinriktad nyhetsförmedling. Tidningen rycktes upp och gjorde en hård satsning på idrotts- och nöjesmaterial – vilket resulterade i nya höjder.

Men i samband med andra världskriget startades flera konkurrerande kvällstidningar – i protest mot Aftonbladets tidiga sympatier för Tyskland och nazismen. Aftonbladet passerades återigen av konkurrerande kvällstidningar. Efter kriget expanderade storstadstabloiderna, som komplement till övrig massmedia, vilket även Aftonbladet drog nytta av.

1996 var Aftonbladet på nytt landets största kvällstidning. Sedan 2018 är Lena K Samuelsson VD och ansvarig utgivare för tidningen. Tidningen är obundet socialdemokratisk och når ut till 3,5 miljoner läsare – dagligen (Oscarsson, Gruvö & Järvsö, 2019). Den omfattande spridningen gör det intressant i relation till vår studie att studera materialet kvantitativt, då vi kan samla flera analysenheter och till viss utsträckning generalisera resultaten (Esaiasson, Gilljam, Oscarsson & Wängnerud, 2014).

5.2.2 Insamling av material

För att samla in det empiriska materialet behövde vi tillhandahålla 30 kopior av Sportbladets pappersbilaga från 2014 och 30 kopior från 2019, enligt ett systematiskt urval (se kapitel 5.4). För att få tillgång till dagstidningarnas ursprungliga layout har vi använt den digitala tjänsten Mediearkivet, även kallat Retriever Research. Mediearkivets databas gav oss tillträde till utvalda papperstidningar digitalt i PDF-format, vilket var nödvändigt för vår studie.

Andra möjliga tillvägagångssätt hade kunnat vara att beställa tidningarna i sin helhet, eller använda mikrofilm för att samla in materialet. Men då denna studie inte nödvändigtvis kräver fysiskt material tillämpades Mediearkivet som insamlingstjänst och användes konsekvent genom undersökningen. Med hänvisning till Ekström och Johansson (2019) organiserades

PDF-filerna i mappsystem som fungerade likt ett arkiv för studiens innehåll och material, för att strukturera upp underlaget.

5.3 Avgränsningar

I studien har vi beslutat vissa avgränsningar vad gäller det material som vi har undersökt. Vi har även avgränsningar för vilken tidsperiod som materialet kommer ifrån. I detta avsnitt redogör vi för varför vi har valt just dessa avgränsningar.

5.3.1 Avgränsningar i materialet

För att kunna tillgodogöra empirin har vi valt vissa avgränsningar inom studien. En av dem är att vi har exkluderat texter från nyhetsbyråer som har köpts in och publicerats i tidningarna från vårt resultat. Till exempel texter från Tidningarnas Telegrambyrå då dessa texter inte är skrivna på uppdrag från Sportbladet.

Texter utan någon publik författare, men som fortfarande var skrivna av redaktionen, är också exkluderade från resultatet. Förklaring till detta är för att det inte gick att fastställa om det var en kvinna eller man som skrivit artikeln. Studien utesluter även speltips från det empiriska resultatet med anledning av den tveksamma journalistiska gärningen i dessa texter. Speltexter med krönikerande framtoning är däremot inkluderat i materialet.

5.3.2 Avgränsningar i tid

Vad gäller avgränsningar i tid utgår vi från våra frågeställningar där vi vill studera om det går att tyda någon förändring med tiden. Denna möjlighet får vi genom en kvantitativ innehållsanalys, då vi med hjälp av den kan få fram en hållbar jämförelse över tid (Nilsson, 2010).

För att kunna jämföra och se hur utvecklingen mellan manliga och kvinnliga journalister i Sportbladet förändrats över modern tid har vi studerat en period på fem år med två nedslagsperioder. Då vi vill att jämförelsen och resultaten ska vara så färska som möjligt har vi utgått från det passerade kalenderåret (2019) jämförelsevis med fem år tillbaka i tiden (2014). Material från dessa två kalenderår kommer att jämföras.

Valet av tidsperiod grundar sig även, förutom närheten i tid, i den feministiska trend som blåste starka vindar i Sverige 2014. I samband med riksdagsvalet var feministiska frågor och jämställdhet allt mer frekventa, politiskt debatterade och onekligen på agendan. Den politiska trenden som rådde resulterade i stora framgångar för det feministiska partiet *Feministiskt initiativ*, som närapå röstades in i riksdagen 2014, vilket vi väljer att se som bevisning på den feministiska trenden och således tas i beaktning vad gäller tidsavgränsning för studien. De feministiska ställningstagandena fick vidare på nytt fart då metoo-kampanjen lanserades medialt tre år senare, vilket kan bedömas som ytterligare belegg för den feministiska trenden

och dess mediala intrång. Under första hälften av 1970-talet, då det blåste radikala vänstervindar i samhället (se kapitel 2.1), resulterade missnöjet i uppmärksammade ingripanden av kvinnliga journalister och jämställdhetsstatistik inom yrket formulerades för första gången. Med anledning att feministiska trender tagits uttryck inom yrket tidigare menar vi att studiens tidsavgränsning är relevant. Att analysera, jämföra och avgränsa vår studie med startskott från 2014 bedömer vi motiverat i förhållande till studiens syfte och frågeställningar. För att studera effekten på den feministiska trenden medialt och analysera om den kan influera våra empiriska resultat avgränsas studien efter kalenderåret 2014 – i jämförelse med det passerade kalenderåret. Har arbetsfördelningen, i relation till reporterens kön, förändrats? Får fler kvinnor chansen att uttrycka sig? Får de större utrymme?

5.4 Urval

När det kommer till att få ett så representativt urval som möjligt har vi använt oss av ett systematiskt urval, då faktorerna i denna metod väljs med ett förutbestämt avstånd till varandra (Nilsson 2019).

Det gick att få fram en jämn spridning på de veckodagarna som våra 30 exemplar av Sportbladets pappersbilaga publicerat. Detta då var tolfte dag från och med årets första dag (1/1) kunde delas upp över året. På det sättet förekommer ingen veckodag betydande fler gånger än någon annan, då veckodagarna hamnar i en baklänges följd av varandra. Detta påverkar heller inte urvalets material då hela året är representerat och således riskerar inte heller resultaten att endast influeras av enstaka idrottsliga mästerskap eller dylikt som utövas under en kortare tidsperiod.

Valet av att ha en spridning över hela året och inte fokusera vårt material på en kortare tidsperiod, till exempel ett mästerskap, har sin förklaring. Vi vill se hur rapporteringen ser ut gällande samtliga idrotter och på så sätt se om det finns något mönster mellan kön och rapporteringen. Därför har vi studerat ett spann med tidningar över hela året för att få med samtliga idrotters säsonger.

5.5 Validitet och reliabilitet

Vad gäller studiens pålitlighet och relevans? Vetenskaplighet handlar om att ge tillräckligt goda skäl för att något ska kunna påstås vara riktigt. Det ställs höga krav på att påståenden och slutsatser ska kunna underbyggas av giltiga och tillförlitliga argument. Vad som inom vetenskapen kallas för validitet och reliabilitet (Ekström & Johansson, 2019).

Inom den empiriskt inriktade vetenskapen underbygger vi slutsatser med hjälp av empiriska data. Vad gäller studiens validitet, mätningarnas relevans, menar vi att den här studien uppnår ställda vetenskapliga förväntningar. Det finns faktabaserat stöd och en brygga mellan empiri, bakgrund, teori och frågeställningar i vår studie, vilket vi bedömer lägger grunden för en studie med hög relevans och pricksäkerhet i det vi ämnat mäta. Genom operationaliseringen

(se kapitel 5.6), den process då man bryter ned abstrakta begrepp och teoretiska resonemang till mätbara indikatorer, ökar studiens validitet (Ekström & Johansson, 2019).

En invändning mot validiteten i vår studie är det faktum att undersökningen inte tar hänsyn till den sammansättning anställda kvinnliga respektive manliga journalister som rådde på Sportbladets redaktion under de två nedslagsperioder studien omfattar. Undersökningen omfattar endast innehållet i pappersbilagan och kan därför inte utvärdera hur representationen bland män och kvinnor förhåller sig till andelen framställda artiklar i bilagan. Det empiriska resultatet gör i stället gällande hur mycket kvinnliga och manliga journalister får skriva i förhållande till varandra. Vi bedömer likväl att mätningarna har relevans i förhållande till studiens frågeställningar, som preciserar sig på innehållet i Sportbladets pappersbilaga och inte nyhetsmediets sammansättning av redaktionen.

Vad gäller studiens reliabilitet, tillförlitlighet, har transparens, noggrannhet och kontroller tagits i beaktning konsekvent genom undersökningen för att uppnå vetenskaplig reliabilitet. Då studiens material baseras på digitala kopior, vilket kan anses opålitligt, har vi omsorgsfullt och noggrant kontrollerat att varje sida funnits med i det empiriska resultatet. Vidare har vi genomfört testkodningar på annan data än vårt insamlade material för att säkerställa att alla gruppmedlemmar kodar materialet på samma sätt, samt för att kontrollera att kodschemat och variabelvärdena är kodbara, innan mätning. Vi konstaterade bland annat att variabelvärden på "idrottstyp" saknades, samt att ytterligare en dimension av vår framställda problematisering gick att besvaras med ännu en variabel, som kom att bli "Bylinebild". Efter pilotstudien genomfördes ett interkodarreliabilitetstest – ytterligare en kontroll för att säkerställa att kodningen och tolkningarna av innehållet blir detsamma oavsett vem som kodar, enligt Ekström och Johanssons (2019) instruktioner från litteraturen *Metoder i medie- och kommunikationsvetenskap*. Vad gäller den metod vi tillämpat är tillförlitligheten hög i den mening att få subjektiva tolkningar är nödvändiga i sammanhanget. Kodschemat innehåller kodinstruktioner för att höja reliabiliteten och säkerställa att så få personliga bedömningar som möjligt ska behöva tillämpas.

Fortsättningsvis beträffande studiens generaliserbarhet har vi tillämpat ett systematiskt urval för att det studerade materialet ska vara både tillförlitligt och relevant. Med tillämpning av det systematiska urvalet blir materialet jämnt utspritt över hela året och riskerar således inte att det empiriska resultatet ska influeras av enstaka idrottsliga evenemang. Dessutom inkluderas alla årstider och idrottsliga säsonger i studiens urval, vilket ger våra resultat en rättvisande bild av hur Sportbladets innehåll ser ut i sin helhet även om vi inte tar del av allt som publicerats under kalenderåret. Vidare når tidningen ut till drygt en tredjedel av landets befolkning och rapporterar om såväl internationell som nationell idrott, vilket i relation till allt annat som rapporteras kring sport i Sverige utgör Sportbladet lämpad att studera för oss i förhållande till studiens syfte och möjligheterna för ett generaliserbart resultat. Även om det empiriska resultatet inte kommer vara giltigt för annan sportrapportering i Sverige, kan det ge

en fingervisning hur branschen ser ut – och vilken riktning den tar. Vidare tar studien endast hänsyn till innehållet i Sportbladets papperstidning, vilket exkluderar publicerat material på nätet och kan ses som en invändning mot hur rättvisande bild vi får fram av Sportbladet genom det studerade materialet. Men å andra sidan är stor mängd av innehållet i papperstidningen produkter från redan publicerat material på nätet och därför bedömer vi att studien kan presentera en korrekt och rättvis bild av Sportbladet de studerade kalenderåren.

5.6 Variabler

För att kunna besvara våra frågeställningar har vi operationaliserat dem till variabler och vidare fått en mer förståelig och lätthanterlig empirisk data som vi kunnat verkställa till ett resultat. Variablerna ligger till grund för studiens resultat och har således en betydande roll att föra samman undersökningens samtliga delar; bakgrund, teori och frågeställningar till ett händelseförlopp med röd tråd.

Studiens variabler har inspirerats från Wallins (1998) bok *Sporten i spalterna* samt Titus och Doss (2016) studie *Kvinnliga sportjournalister på frammarsch?* Wallin har forskat om sportjournalistik på ett omfattande plan och vi har tillåtits inspireras av hans kvantitativa innehållsanalyser i vår studie, då vi bedömer det tillvägagångssättet högst relevant för vår undersökning också.

De formade variablerna kan härledas till presenterade teorier (se kapitel 3). Bland annat beträffande van Zoonens teorier (1998) om genuslogik, Melin-Higgins (2003) överlevnadsstrategier på redaktionen och Strömbäcks (2015) teorier om marknadsmässiga styrfält som påverkar nyhetsurvalet.

Nedan följer en sammanställning av studiens variabler och en definiering av dessa för att klargöra dess befintlighet i undersökningen.

5.6.1 Variabeldefinitioner

Analysenhets-ID

Varje artikel som samlas in får ett eget identifikationsnummer. Detta möjliggör chansen att gå tillbaka och orientera sig snabbare i materialet.

Datum

Med anledning av studiens omfattande material kodades datum för att organisera underlaget. År, månad och dag för artikelns publiceringsdatum kodades ÅÅMMDD.

Artikelstorlek

Storlek på artikeln i Sportbladets pappersbilaga mätes i spalter och omfattning. Hela paketeringen, det vill säga rubrik, bild, brödtext etcetera, inkluderas i artikelstorlek med avsikt att mäta utrymmet.

Tidningens förstasida

Med avsikt att mäta nyhetsvärderingen granskades huruvida artikeln puffades på Sportbladets förstasida.

Artikeltyp

Variabeln åsyftar vilken genre artikeln representerar. Har för avsikt att mäta hur uppdragen distribueras på redaktionen. Nedan följer definitioner av möjliga variabelvärden.

Notis: Mindre nyhet utan ingress där brödtexten innehåller få ord i förhållande till nyhetsartikel.

Nyhetsartikel: Artikel som är fokuserad på en nyhet kring ett evenemang eller en idrottsperson.

Reportage/Porträtt: Skribenten möter och gestaltar en viss person eller en händelse. Utmärkande för genren är beskrivningar av till exempel miljö och intervjuperson.

Krönika: Skribenten yttrar egna åsikter och funderingar kring en nyhetshändelse.

Referat: Artikel där ett sportevenemang som har ägt rum beskrivs och kommenteras.

Intervju: Text där intervjuobjektet och författaren byter repliker med en ren fråga- och svarföljd. Inga målande beskrivningar till skillnad från reportage/porträtt.

Idrottstyp

Vilken idrott artikeln anses beröra. Har för avsikt att mäta vilka idrotter som bevakas i högst utsträckning.

Huvudkällans kön

Den person som får komma till tals i texten. Om fler än en person uttalar sig kodas den person som har flest antal repliker/förekommer flest gånger. Intentionen är att mäta vilket kön som får mest medial uppmärksamhet.

Utövarens kön

Definierar vilket kön utövaren hade i artikeln. Avsikten är att bedöma i vilken utsträckning herr- och damidrott porträtteras i tidningen.

Amatör- eller elitnivå

Definierar om artikeln berör idrott på amatör- eller elitnivå. Exempel på amatöرنivå är ungdomsidrott, eller utövare som *inte* bedriver idrotten som sitt yrke. Har för avsikt att mäta arbetsfördelning och uppdrag på redaktionen.

Skribentens kön

Vad skribenten har för kön. Har för avsikt att funktionera som oberoende variabel och påvisa samband i relation till övriga responsvariabler.

Sidnummer

Vilken sida som skribentens artikel hamnar på i Sportbladet. Har för avsikt att mäta nyhetsvärdering.

Bylinebild

Om bild på skribenten förekommer i paketeringen av artikeln. Har för avsikt att mäta vilka journalisters identitet som anses betydande.

6. Resultat och analys

I det här kapitlet redogörs studiens resultat och analys av drygt 1000 kodade artiklar från Sportbladets pappersbilaga – i tabeller och figurer – med hänvisning till tidigare forskning och presenterade teorier.

6.1 Resultat

De redovisade resultaten är avrundade till heltal vid samtliga möjliga fall, då tabellerna ska vara lättolkade och begripliga vid första ögonkastet. Det har gjorts en ansträngning för att undvika flera decimaler. Vid de tillfällen då tal var för små för att avrundas till heltal har resultaten avrundats med en decimal. Exempelvis 0,4 procent. Resultaten omfattar innehåll från 60 papperstidningar av Aftonbladets sportbilaga, Sportbladet, varav 30 tidningar är representerade från 2014 och 30 tidningar från 2019. Totalt omfattade tidningarna 1071 artiklar. 555 från 2014 och 516 från 2019. Totala andelen studerade artiklar redovisas för varje tabell i tabellkommentarer, med anledning att några artiklar var okodbara.

I följande avsnitt följer de resultat vi kunnat framställa i det empiriska materialet – samt en analys av dessa. Vidare kommer varje avsnitt struktureras med underrubriker som företräder studiens varje frågeställningar. Med hjälp av tabeller och figurer som verktyg sammanställs de empiriska resultaten nedan.

6.1.1 Hur tas arbetsfördelningen i uttryck, i relation till reporterns kön, av innehållet i Sportbladets pappersbilaga?

Studiens första frågeställning, beträffande arbetsfördelning, har studerats i relation till reporterns kön och vilken idrottstyp som i regel bevakas, vilken typ av artikel som journalisten får skriva, totala antalet artiklar samt om det har förändrats över tid.

Tabell 1. Andelen texter skrivna av kvinnliga och manliga journalister (antal/procent)

	2014		2019	
	Antal	Procent	Antal	Procent
Kvinna	84	15,5	85	17,5
Man	457	84,5	400	82,5
Totalt	541	100	485	100

Kommentar: Tabellen visar hur många texter som män och kvinnor har skrivit utifrån vårt urval av 30 tidningar från år 2014 och 30 tidningar år 2019. Den visar också den procentuella fördelningen mellan antalet texter som männen och kvinnorna skrivit. Totalt undersöktes 1026 artiklar.

Tabell 1 visar hur många texter, i relation till reporterns könstillhörighet, som har printats med byline i Sportbladets pappersbilaga 2014 och 2019. Resultatet påvisar att mängden texter skrivna av kvinnliga journalister i princip är densamma de två kalenderåren. Däremot har färre artiklar printats av män 2019 i jämförelse med 2014. Således kan vi konstatera att det procentuella utrymmet för kvinnliga journalister i Sportbladets pappersbilaga har blivit större 2019 i jämförelse med fem år sedan, även om det fortfarande är mansdominerat.

Nästkommande tabeller redovisar vilka texttyper som är vanligast förekommande för respektive kön.

Tabell 2. Typ av texter kvinnor och män skrivit år 2014 (procent)

	2014							
	Notis	Nyhetsartikel	Reportage	Krönika	Referat	Intervju	Övrigt	Totalt
Kvinnor	0	10,5	0,9	2,2	0,6	0,5	0,9	15,5
Män	0,7	50,5	3,9	19,4	0,7	2,8	6,5	84,5
Totalt	0,7	61	4,8	21,6	1,3	3,2	7,4	100
<i>Antal</i>	<i>4</i>	<i>330</i>	<i>26</i>	<i>117</i>	<i>7</i>	<i>17</i>	<i>40</i>	<i>541</i>

Kommentar: Tabellen visar i vilken utsträckning olika typer av texter skrivits av kvinnor och män under året 2014 i 30 exemplar av Sportbladet. Totalt är det 541 artiklar som undersökts.

Tabell 3. Typ av texter kvinnor och män skrivit år 2019 (procent)

	2019							
	Notis	Nyhetsartikel	Reportage	Krönika	Referat	Intervju	Övrigt	Totalt
Kvinnor	0	11,5	1,6	2,5	1,2	0,6	0	17,5
Män	2,1	49,7	4,5	20,2	4,5	1,4	0	82,5
Totalt	2,1	61,2	6,1	22,7	5,7	2	0	100
<i>Antal</i>	<i>10</i>	<i>297</i>	<i>30</i>	<i>110</i>	<i>28</i>	<i>10</i>	<i>0</i>	<i>485</i>

Kommentar: Tabellen visar i vilken utsträckning olika typer av texter skrivits av kvinnor och män under året 2019 i 30 exemplar av Sportbladet. Totalt är det 485 artiklar som undersökts.

Tabell 2 och 3 redovisar hur uppdrag har distribuerats på Sportbladet i relation till artikeltyp och kön 2014 och 2019. När man jämför tabellerna kan vi återigen konstatera att det procentuella utrymmet för kvinnliga journalister har blivit större. 2014 var 15,5 procent av innehållet signerat av en kvinnlig journalist. 2019 har det ökat med två procentenheter till 17,5 procent. Vidare redovisar tabell 3 att artikeltyper som reportage, krönika och referat alla har ökat procentuellt för respektive kön och är vanligare artikeltyper i pappersbilagan i dag. Män skriver procentuellt fler notiser 2019 jämfört med 2014 och kvinnor skriver procentuellt fler nyhetsartiklar 2019 jämfört med 2014.

Nästkommend tabell nedan redovisar de vanligast bevakade sporterna i förhållande till reporterns kön.

Tabell 4. Typ av idrott kvinnor och män bevakat under 2014 och 2019 (procent)

	2014			2019		
	Kvinnor	Män	Total	Kvinnor	Män	Total
Fotboll	6,3	38,1	44,4	9,5	29,7	39,2
Ishockey	1,5	23,1	24,6	0,2	24,9	25,1
Trav	0	6,3	6,3	0	5,4	5,4
Motorsport	4,1	0,2	4,3	2,4	0,6	3
Skidor/Längd	1,1	2	3,1	1	4,5	5,5
Handboll	0	3	3	0	3,3	3,3
Bandy	0	1,3	1,3	0,2	0,2	0,4
Friidrott	0,2	0,9	1,1	0,2	5,4	5,6
Innebandy	0	1,1	1,1	0,2	1,2	1,4
Skidor/Alpint	0,4	0,4	0,8	0,6	0,8	1,4
Hästsport	0,6	0	0,6	0	0,2	0,2
Tennis	0,2	0,6	0,6	0,2	0,8	1
Basket	0	0,4	0,4	1	0,2	1,2
Golf	0	0,2	0,4	0,2	0,4	0,6
Cykling	0	0,2	0,2	0	0,2	0,2
Simning	0	0,2	0,2	0,2	0,8	1
Ingen	0,9	3,9	4,8	1,2	4,3	5,5
Övrigt	0,2	2,6	2,8	0,2	2,7	2,9
Totalt	15,5	84,5	100	17,5	82,5	100
<i>Antal</i>	<i>84</i>	<i>457</i>	<i>541</i>	<i>85</i>	<i>400</i>	<i>485</i>

Kommentar: Tabellen undersöker vilken typ av idrott som män och kvinnor har bevakat och skrivit om i Sportbladet i 541 artiklar från 2014 och 485 artiklar från 2019. Om huvudaktör-en/erna anses beröra en viss idrott, men inte artikeln gör det, har alternativet "Ingen" valts. "Övrigt" har valts när det är en idrott som inte namnges bland alternativen.

Tabell 4 redovisar vilken idrott som kvinnliga respektive manliga journalister oftast bevakat 2014 och 2019. 2014 dominerade männen antalet skrivna artiklar inom samtliga idrotter förutom hästsport och motorsport, samt basket och alpint där fördelningen var jämn mellan könen. 2019 dominerade kvinnorna antalet skriva artiklar inom alpint, basket och motorsport. Vad gäller just motorsport är det intressant att konstatera att sporten bevakas i hög utsträckning av kvinnor i Sportbladets papperstidning.

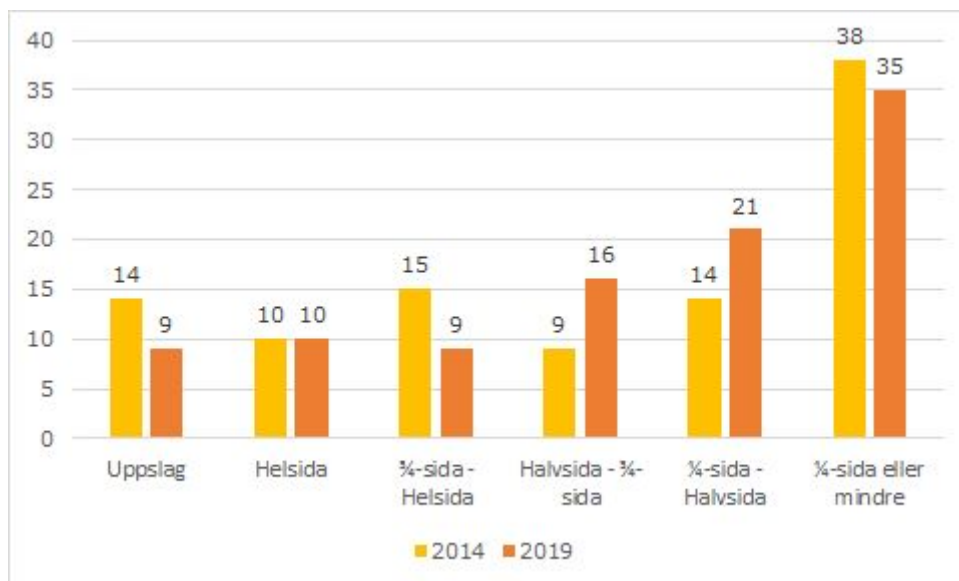
Men i relation till den procentuella andelen artiklar utmärker sig en siffra. Där har den största förändringen för kvinnliga journalister inträffat inom idrottstypen fotboll. 2014 handlade 6,3 procent av samtliga kodade artiklar skrivna av kvinnor om fotboll. 2019 ökade andelen med 3,2 procentenheter till 9,5 procent, vilket innebär en ökning på drygt 15 procent.

Fotboll är den mest omskrivna sporten, följt av ishockey, både 2014 och 2019. Dock har bevakningen av fotboll minskat sedan 2014, medan bevakningen av ishockey har ökat. Tabell 4 visar att den kvinnliga bevakningen av ishockey 2019 är nästintill obefintlig och i stället ökar rapporteringen av fotboll.

6.1.2 Hur stort utrymme får kvinnliga respektive manliga journalister i Sportbladets pappersbilaga?

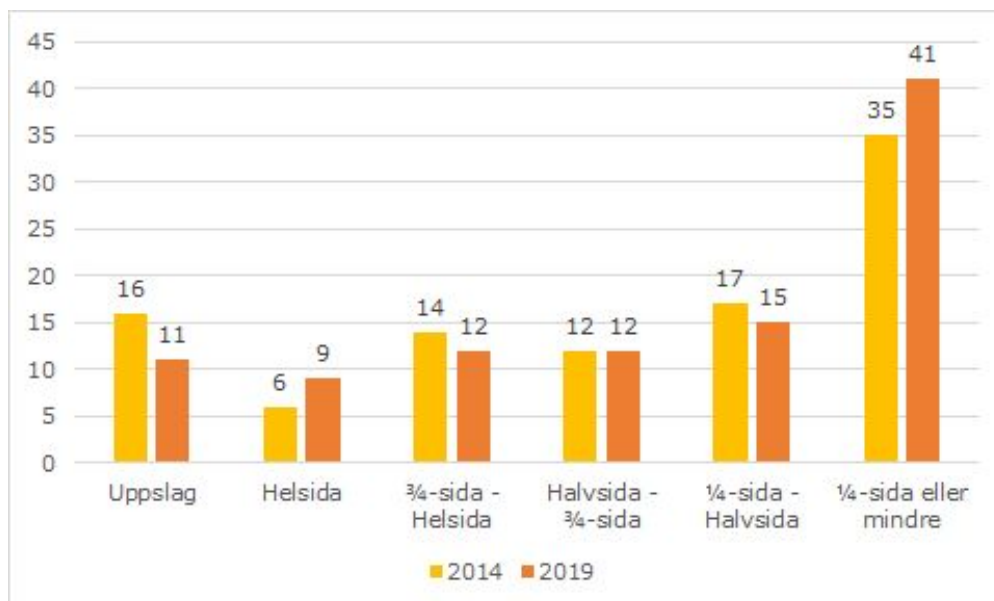
Studiens andra frågeställning, beträffande utrymme, har studerats i relation till reporterns kön och vilket sidnummer artikeln publicerats, hur stor yta artikeln täcker i papperstidningen, om reportern tilldelats en bylinebild till texten samt om det har förändrats över tid.

Figur 1. Ytan som kvinnornas artiklar täcker i Sportbladets pappersbilaga (procent)



Kommentar: Diagrammet visar hur stort utrymme kvinnornas, 84 artiklar 2014 och 85 artiklar 2019, täckte i Sportbladets pappersbilaga.

Figur 2. Ytan som *männens* artiklar täcker i Sportbladets pappersbilaga (procent)



Kommentar: Diagrammet visar hur stort utrymme männens, 485 artiklar 2014 och 400 artiklar 2019, täckte Sportbladets pappersbilaga.

Figurerna 1 och 2 redovisar hur stor yta artiklarna täcker i Sportbladets pappersbilaga och hur det sambandet förändras beroende på reporterns kön.

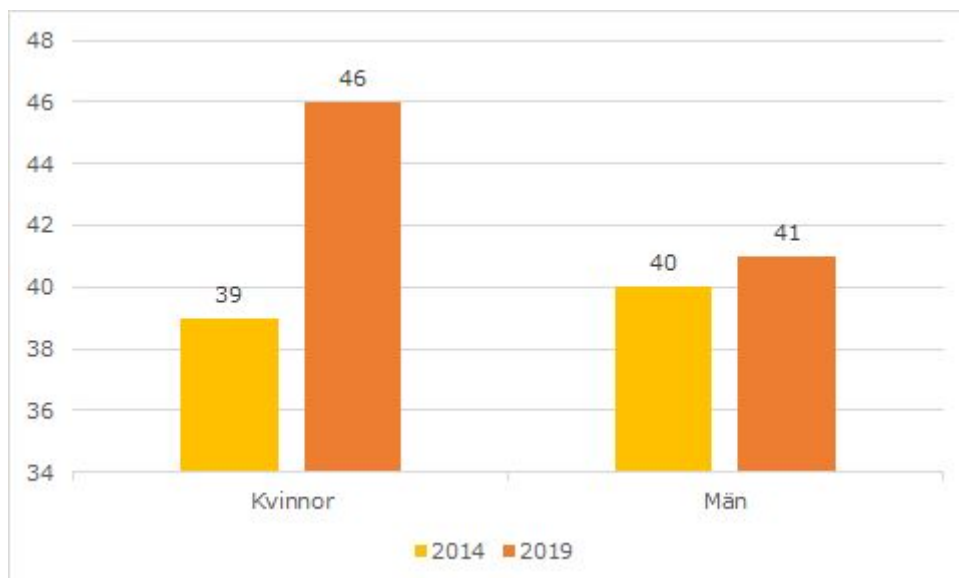
Figur 1 vittnar att kvinnor skriver färre texter 2019 jämfört med 2014 som fyller ett helt uppslag, lika många texter som fyller en hel sida och färre texter som täcker ¾ – helsida.

Vad gäller manliga författare skriver de färre texter 2019 jämfört med 2014 som fyller ett helt uppslag, fler texter som fyller en hel sida och färre texter som täcker ¾ – helsida.

Utvecklingen är förhållandevis jämbördig för såväl manliga som kvinnliga journalister de två studerade kalenderåren. Kvinnor skriver färre artiklar som rymmer ¼ eller mindre av pappret 2019 jämfört med 2014, medan männen skriver fler. Kvinnor skriver fler artiklar som rymmer ¼ – halvsida 2019 jämfört med 2014, medan männen skriver färre.

Med stöd från figurerna kan vi konstatera att Sportbladet arbetar mindre grafiskt med uppslag 2019 jämfört med 2014, då det procentuella utrymmet för uppslag har minskat både för manliga och kvinnliga journalister 2019.

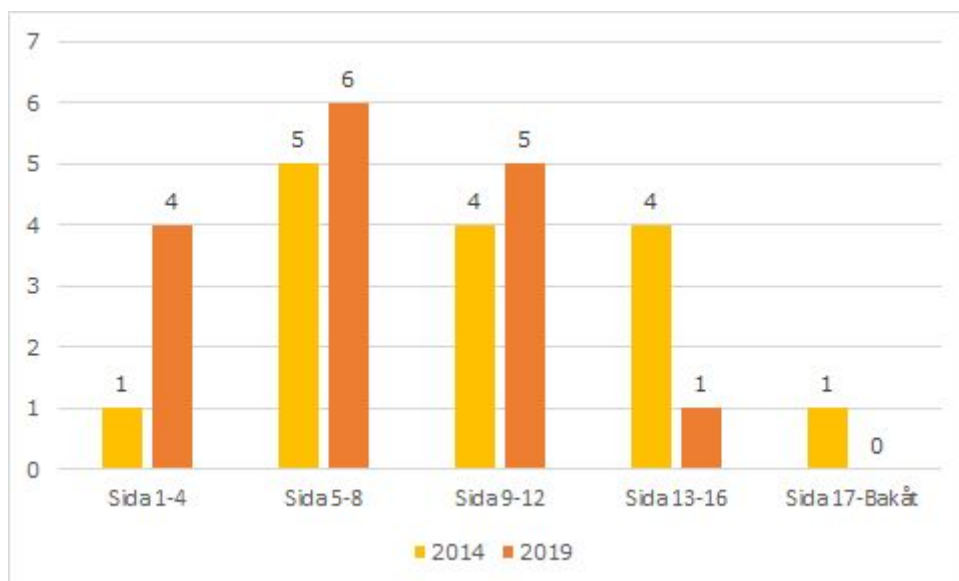
Figur 3. Artiklar med bylinebild (procent)



Kommentar: Diagrammet visar den procentuella fördelningen av artiklar som hade en bild på journalisten vid bylinen. Totalt skrev kvinnor 84 artiklar 2014 och 85 artiklar 2019. Män skrev totalt 485 artiklar 2014 och 400 artiklar 2019.

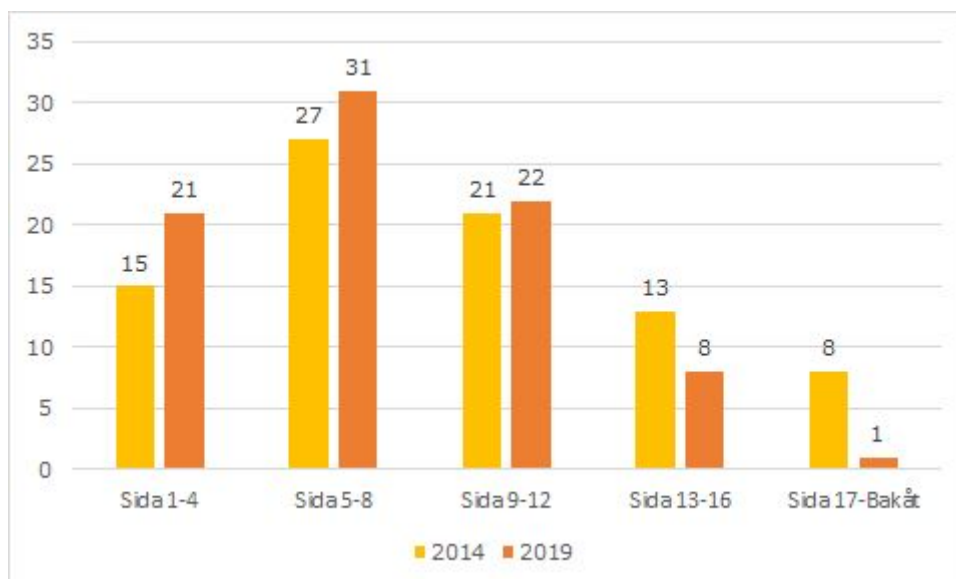
Figur 3 redovisar hur stor procentuell andel av artiklarna publicerade i Sportbladets pappersbilaga som tilldelats bylinebild i paketeringen av artikeln – i förhållande till författarens kön. Vi kan fastslå att det förekommer bylinebild aningen mer frekvent 2019 jämfört med 2014 vad gäller både kvinnor och män i papperstidningen, även om den procentuella förändringen är något större i fråga om kvinnliga författare.

Figur 4. På vilken sida publiceras kvinnornas artiklar (procent)



Kommentar: Diagrammet visar på vilken sida som artiklarna kvinnor skrev publicerades på i 30 pappersbilagor av Sportbladet år 2014 och år 2019. Kvinnorna skrev 84 artiklar av totalt 541 år 2014 och 85 artiklar av totalt 485 år 2019 och av den anledningen blir inte summan 100 procent i figuren.

Figur 5. På vilken sida publiceras *männens* artiklar (procent)



Kommentar: Diagrammet visar på vilken sida som artiklarna männen skrev publicerades på i 30 pappersbilagor av Sportbladet år 2014 och år 2019. Männen skrev 457 artiklar av totalt 541 år 2014 och 400 artiklar av totalt 485 år 2019 och av den anledningen blir inte summan 100 procent i figuren.

Figureerna 4 och 5 redovisar procentuellt hur vanligt förekommande det var att texterna publicerades på olika sidor i Sportbladets pappersbilaga år 2014 respektive 2019.

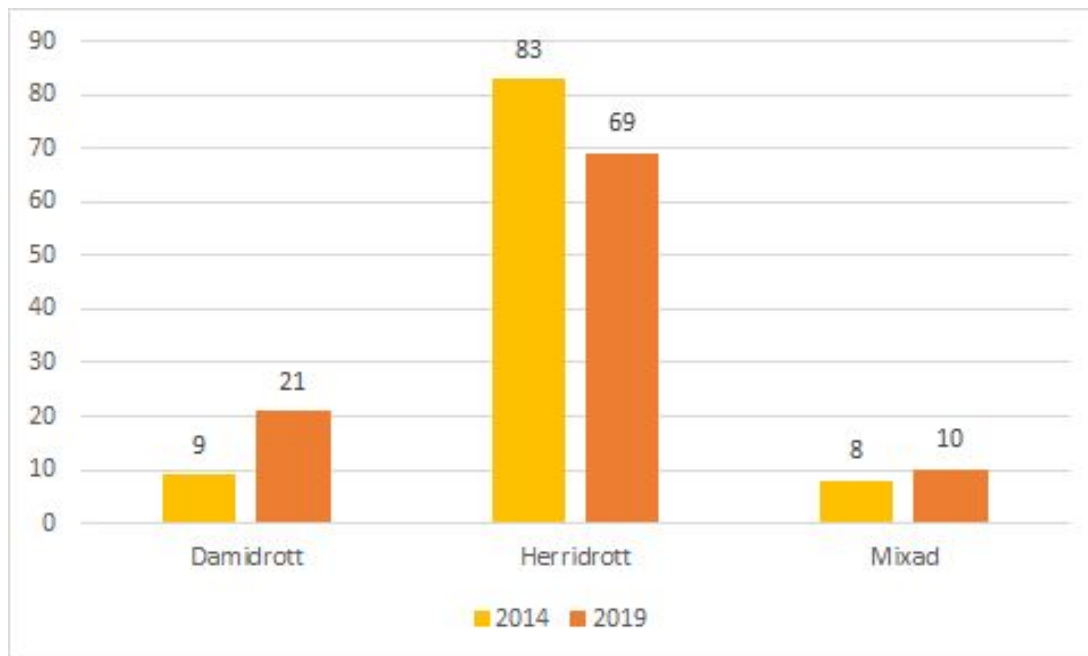
Figur 4 förkunnar att endast en procent av samtliga studerade artiklar med en kvinnlig författare publicerades på sidorna 1-4 under kalenderåret 2014. Fem år senare kan vi konstatera en förändring. Då publicerades fyra procent av alla artiklar med en kvinnlig författare på sida 1-4 i Sportbladets papperstidning, vilket innebär en ökning som fyrdubblats från tidigare studerat år.

Figur 4 visar hur artiklar med kvinnliga författare har flyttats fram i pappret under de två studerade åren. 2014 publicerades fyra procent av alla artiklar med kvinnliga författare på sidorna 13-16, vilket motsvarar en tredjedel av kvinnornas 84 publicerade artiklar det kalenderåret. 2019 är endast en procent av samtliga artiklar på sidorna 13-16 skrivna av kvinnliga författare, vilket motsvarar knappt en tiondel av kvinnornas 85 publicerade artiklar det kalenderåret.

6.1.3 Beroende på könstillhörighet, finns det ett samband huruvida journalisten bevakar dam- eller herridrott?

Studiens tredje och sista frågeställning, beträffande huruvida journalisten bevakar dam- eller herridrott, har studerats i relation till reporterns kön och de bevakade idrottsutövarnas kön samt om det har förändrats över tid.

Figur 6. Dam- och herridrottens representation i Sportbladet (procent)



Kommentar: Diagrammet visar i vilken utsträckning kvinnorna och männen på Sportbladet har bevakat dam- respektive herridrott. "Mixad" innebär idrotter där män och kvinnor tävlar tillsammans eller mot varandra i samma klass. Detta grundar sig i 528 artiklar från 2014 och 455 artiklar från 2019. N-talet skiljer sig i tabellen från tidigare figurer då några artiklar var okodbara.

Figur 6 redovisar i vilken utsträckning dam- och herridrott är representerat i Sportbladets pappersbilaga de båda nedslagsperioderna. Av figuren kan vi konstatera att damidrottens exponering i papperstidningen har ökat med 12 procentenheter 2019 jämfört med 2014. Under samma tidsperiod har herridrotten minskat med 14 procentenheter.

Men hur har denna förändring tagits i uttryck i relation till journalistens kön? Nedan följer en tabell som redovisar i vilken utsträckning manliga respektive kvinnliga journalister har bevakat dam- eller herridrott de två studerade kalenderåren.

Tabell 5. I vilken utsträckning har kvinnor och män bevakat dam- respektive herridrott (procent)

	Kvinnor		Män	
	2014	2019	2014	2019
Damidrott	14	43	8	17
Herridrott	84	51	83	73
Mixad	2	6	9	10
Totalt	100	100	100	100
<i>Antal</i>	79	83	449	374

Kommentar: Tabellen visar i vilken utsträckning kvinnor och män på Sportbladet har bevakat dam- respektive herridrott utifrån sina artiklar. "Mixad" innebär idrotter där män och kvinnor tävlar tillsammans eller mot varandra i samma klass. N-talet skiljer sig i tabellen från tidigare figurer då några artiklar var okodbara.

Tabell 5 redovisar i vilken utsträckning manliga och kvinnliga journalisterna på Sportbladet har bevakat dam- och herridrott.

Vi kan konstatera en mindre förändring 2019 hos männen, då bevakningen av herridrott minskade med tio procentenheter och bevakningen av damidrott ökade med nio procentenheter. Men det är fortfarande betydligt vanligare att manliga journalister rapporterar om manliga utövare.

Hos kvinnorna 2014 handlade knappt åtta procent av alla texter skrivna av manliga journalister om damidrott. Samma år skrev kvinnliga journalister om damidrott vid 14 procent av tillfällena. Redan 2014 kan man konstatera ett samband huruvida kvinnliga respektive manliga reportrar bevakar dam- eller herridrott. Men 2019 är det sambandet betydligt mer omfattande och ännu tydligare. Förvisso har de manliga journalisterna bevakat damidrott vid fler tillfällen 2019 jämfört med 2014, men det är fortfarande betydligt vanligare att manliga journalister skriver om manliga idrottsutövare.

Vad gäller de kvinnliga journalisterna på Sportbladet har det utan tvivel förändrats över tid till ett ännu tydligare samband i relation till vår frågeställning; beroende på könstillhörighet, finns det ett samband huruvida journalisten bevakar dam- eller herridrott?

2014 rapporterade kvinnliga journalister på Sportbladet om damidrott vid 14 procent av tillfällena. 2019 steg den siffran med nästan 30 procentenheter till 43 procent. Närapå varannan artikel skriven av en kvinnlig journalist på Sportbladet 2019 behandlade damidrott.

6.2 Analys

Nedan följer en analys av det empiriska resultatet med hänvisning till tidigare presenterad forskning och teorier som kan tillämpas studiens svar.

6.2.1 Arbetsfördelning

Vad gäller arbetsfördelningen för kvinnliga och manliga journalister och hur den tas i uttryck av innehållet i Sportbladets pappersbilaga har antalet artiklar, typen av artiklar, typen av idrottslig bevakning, huvudkällans kön och idrottsutövares kön studerats.

I fråga om artikeltyp kan studiens resultat konstatera att kvinnliga och manliga journalister på Sportbladet distribueras liknande uppdrag det senaste året i jämförelse med fem år tillbaka i tiden. Det går inte tyda någon tydligare förändring vad gäller antalet skrivna nyhetsartiklar, krönikor, reportage eller liknande. Den procentuella fördelningen kvinnliga journalister gentemot manliga är i princip konstant de två studerade kalenderåren. Kennedy (1998) förklarar fenomenet med ett teoretiskt begrepp; homosocial reproduktion. På en journalistisk redaktion kan homosocial reproduktion ta sig i uttryck på olika sätt. Men kontentan är att könsmärkta statusfördelningar säkerställer att företaget fortsätter se ut och agera på samma sätt som tidigare. Av tidigare presenterad forskning rörande arbetsfördelning är samtliga överens om den skeva könsfördelningen på sportjournalistiska redaktioner. Hardin och Shains (2015) studie förkunnade att fördelningen nästintill var 90 procent dominerad män i USA bland 50 studerade sportnyhetstidningar. Dessa föreställningar om kön har hela tiden präglat det journalistiska fältet och Kennedy (1998) förklarar det med det teoretiska begreppet homosocial reproduktion. Genom att organisationer och chefer väljer bort det som anses vara annorlunda säkerställer de att ordningen fortsätter se ut på liknande sätt som den tidigare har gjort. I relation till vår studie har vi inte studerat könsfördelningen på Sportbladets redaktion, således kan vi inte göra några antaganden där. Men med det empiriska resultatet kan vi konstatera att flerparten artiklar är skrivna av män. På så sätt fungerar den homosociala reproduktionen självuppfyllande i den mening att kvinnor som tittar på utifrån har svårt att se sig själva på den arbetsplatsen. Teorierna behöver inte nödvändigtvis vara synonymt med vår studies resultat, men de kan åtminstone nyansera det empiriska resultatet och förklara varför vissa organisatoriska konstruktioner är intakta.

I relation till van Zoonens teorier (1994) om journalistikens genuslogik och hennes bok "Feminist Media Studies" som visar på att det går identifiera författarens kön bara av att studera textinnehållet, tillämpar de sig regelrätt i vissa hänseenden på våra siffror. I synnerhet beträffande huvudkällans kön och idrottsutövares kön. Van Zoonen menar att nyhetstexter med kvinnliga författare ofta har kvinnliga källor och perspektiv. Och vice versa vad gäller manliga författare. Av vår studies empiriska resultat att döma var van Zoonens teorier mindre pricksäkra det första kalenderåret – 2014 – som granskades. Men däremot kan vår studie påvisa en utpräglad förvandling 2019, som går precis i linje med van Zoonens teorier.

Det senaste året kan vår studies empiri fastslå att det finns ett uppenbart samband i relation till reporterns könstillhörighet och huruvida reportern bevakar dam- eller herridrott, samt om huvudkällan är en kvinna eller man, på Sportbladet. Vi kan endast spekulera att någonting har hänt i Sportbladets organisation de senaste åren, men vi kan konstatera att arbetsfördelningen har tagit nya uttryck av innehållet i papperstidningen. Melin-Higgins (2003) teorier om kvinnliga överlevnadsstrategier på redaktionen hade förklarat utvecklingen genom att kvinnliga journalister böjer sig för den rådande underordningen och arbetar i stället för att öka statusen och värdet på kvinnliga områden. Huruvida kvinnliga journalister på Sportbladet aktivt valt att skriva om damidrott det senaste året för att öka värdet och statusen på arbetet, kan vi inte fastslå av studiens empiri. Men vi kan konstatera att den utvecklingen har skett över tid och att det mycket riktigt existerar ett samband mellan reporterns könstillhörighet och huvudkällans/utövarens kön.

Vidare kan studiens resultat konstatera förändringar i arbetsfördelningen som går emot Kennedys (1998) teorier om homosocial reproduktion. Vad gäller vilken idrott som kvinnliga respektive manliga journalister oftast distribueras uppdrag att bevaka, kan en mindre utveckling av de två studerade kalenderåren konstateras. I synnerhet vad gäller den i särklass mest bevakade sporten, fotboll, som i år rapporterades av betydligt fler kvinnliga journalister i jämförelse med för bara fem år sedan. Melin-Higgins (2003) teorier om kvinnliga överlevnadsstrategier på redaktionen hade förklarat förändringen i studiens empiriska resultat med ytterligare en av taktikerna hon väljer kalla "en av grabbarna". Hon beskriver överlevnadsinstinkten som att kvinnorna infiltrerar den mansdominerade kulturen på redaktionen, kämpar för sin plats och inte vill skriva om de stereotypiskt kvinnliga sakerna (se kapitel 3.3.1 för journalistikens genuslogik).

6.2.2 Utrymme

Från resultaten att döma är det tydligt att nyhetsurvalet har blivit betydligt mer influerat av kvinnligt idrottsutövande det senaste året jämfört med bara fem år tillbaka i tiden. Strömbäcks (2015) teorier om styrfält som påverkar nyhetsurvalet skulle förklara förändringen som en reviderad bedömning på nyhetsredaktionen av vad publiken vill läsa om. Längre präglades nyhetsurvalet av *betydelse* som styrfält, det vill säga vad redaktionen bedömde att publiken behövde veta. Men Strömbäck menar vidare att ett skifte från *betydelse* till *intresse* pågår just nu, det vill säga vad publiken vill läsa om. Vad gäller vår undersökning kan därför Strömbäcks teorier om styrfält och dess skifte från *betydelse* till *intresse* belysas med konkreta siffror. Bevakningen av herridrott har fått minskat utrymme i papperstidningen – samtidigt som rapporteringen om damidrott ökat kraftigt. Även om utrymmet fortfarande är dominerat manligt idrottsutövande, vittnar studiens resultat om en tydlig riktningförändring i nyhetsurvalet.

Den största publika dragningskraften i dagens idrottsvärld är påfallande dominerad manligt utövande (Wallin, 1998). Det villkoret för med sig ekonomiska möjligheter i relation till

journalistiken, vilket Strömbäck (2015) förklarar genom sin teori om marknadsmässiga styrfält. För att få ekonomin att gå runt behöver ett nyhetsmedium balansera det demokratiskt legitima urvalet med vad som genererar läsare och i förlängningen kapital. Den reviderade bilden av vad publiken vill veta, som vi kan tyda i studiens resultat om nyhetsurval, förkunnar damidrottens publika frammarsch och potentiellt är bevakningen ännu mer jämställd om ytterligare fem år. Horky och Nielands (2011) omfattande studie som rymmer 80 nyhetstidningar i 22 olika länder och över 17 000 granskade artiklar konstaterade att 85 procent av det studerade innehållet behandlade manliga atleter. I relation till den här studien är de siffrorna jämförbara med våra resultat från 2014. Men 2019 kan man tendera en tydlig förändring som går emot tidigare forskning.

Vidare har utrymmet i Sportbladets pappersbilaga studerats i relation till antalet skrivna artiklar, sidnummer, yta i pappret och författarens könstillhörighet - samt om det har förändrats över tid. Vad gäller antalet skrivna artiklar är den totala andelen i princip oförändrad i relation till kvinnliga skribenter och de två nedslagsperioderna. Däremot är den procentuella skillnaden större, då manliga skribenter har skrivit färre antal artiklar 2019 i jämförelse med fem år sedan. Att resultaten visar på en procentuell ökning i utrymmet av Sportbladets pappersbilaga stämmer överens med tidigare presenterad forskning av Schoch och Ohl (2011) från Schweiz och deras studie om kvinnlig representation i sportjournalistiken. Precis som deras studie i Schweiz vittnar vårans om ett ökat utrymme för kvinnliga sportjournalister på Sportbladet.

Fortsättningsvis beträffande hur stor yta i pappret artiklarna täcker, kan vi inte med vår empiri utläsa någon större marginal mellan manliga och kvinnliga journalister på Sportbladet. Däremot i fråga om sidnummer kan vi konstatera att en mindre utveckling har skett (se kapitel 6, tabell 2.1.4). 2014 publicerades endast sju procent av samtliga skrivna artiklar av en kvinnlig författare på Sportbladet bland sidorna 1-4. 2019 ökade det antalet med knappt 20 procentenheter. Vi kan endast spekulera huruvida de publicerade nyheterna på sida 1-4 har högt anseende och bedöms vara de största uppdragen på Sportbladet, men vi kan hypotetiskt misstänka att så är fallet. Och med de misstankarna i åtanke påvisar vår empiri att kvinnliga journalister på Sportbladet har klättrat i hierarkin – vilket är intressant i relation till tidigare presenterad forskning. Både Millers och Millers (1995) och Hardins och Stains (2005) studier vittnar om problematiken och den trängande ansträngningen för kvinnliga sportjournalister som krävs för att klättra i hierarkin och tilldelas de stora uppdragen. Men med våra empiriska resultat att döma verkar kvinnliga sportjournalister avancera på Sportbladet.

7. Sammanfattning och slutdiskussion

I det sista kapitlet redogörs för studiens resultat i en sammanfattning – och en slutdiskussion av det empiriska utfallet samt produkten i sin helhet.

7.1 Sammanfattning

Syftet med den här studien var att undersöka innehållet i Sportbladets tryckta papperstidning, vilka uppdrag som disponeras till reportrarna och hur stort utrymme det får i pappret – i relation till journalistens könstillhörighet. Hur stort utrymme får kvinnliga respektive manliga journalister? Finns det ett samband, beroende på kön, huruvida journalisten bevakar dam- eller herridrott? Hur många texter är skrivna av kvinnliga respektive manliga journalister?

Studiens riktning och vinkel grundar sig i ett genuint sportintresse, samt att båda studieförfattare arbetar för lokala sportredaktioner privat. Vi har båda konstaterat den skeva könsfördelningen i yrket, samt haft funderingar om bevakningen är jämställd. Vi ansåg att tidigare forskning beträffande yrkesrollen och arbetsfördelningen var otillräcklig och tog därför saken i egna händer.

Med anledning av begränsad tid och utrymme har vissa avgränsningar fått genomföras och därför har endast Aftonbladet, en Sveriges mest lästa tidningar, studerats. Aftonbladet når ut till över en tredjedel av landets befolkning varje dag och har således en enorm påverkan på samhällets medborgare (Oscarsson, Gruvö & Järvsö, 2019). Som den ledande kommunikationsväg med enorm genomslagskraft journalistiken är, ansåg vi att en studie som granskar nyhetsmedier och redovisar *vad* som publiceras och av *vem* det publiceras är viktig för allmänhetens tjänst.

För att besvara studiens frågeställningar i anslutning till syftet har kvinnliga och manliga sportjournalisters utrymme och arbetsfördelning studerats av innehållet i Sportbladets pappersbilaga med två nedslagsperioder. Sammanfattningsvis kan studiens empiriska resultat konstatera en ökning av kvinnligt deltagande i Sportbladets pappersbilaga, och en minskning av manlig medverkan. Både vad gäller nyhetsurval, det vill säga vilket kön idrottsutövarna som rapporterades om har, samt att det var fler artiklar skrivna av kvinnor 2019 jämfört med 2014. Kvinnor har ökat sin andel av artiklar i tidningen från 15,5 procent 2014 till 17,5 procent 2019, vilket är ett resultat av den ökade medverkan. Men vi kan inte dra för stora växlar av statistiken, då antalet artiklar 2014 och 2019 var nästintill densamma. Den procentuella ökningen beror främst på att manliga journalister förekom mindre i tidningen 2019. Vad gäller damidrottens utrymme i tidningen däremot har den ökat från 9 procent 2014 till 21 procent 2019. Vidare skrev manliga journalister färre artiklar 2019 jämfört med 2014 och herridrott fick mindre utrymme i papperstidningen 2019 jämfört med 2014.

Både manliga och kvinnliga journalister på Sportbladet skrev procentuellt fler reportage, krönikor och referat 2019 jämfört med 2014, vilket kan antyda att Sportbladets redaktion bedömer den typen av texter mer läsvärda än vad de har gjort tidigare. Fortsättningsvis var fotboll den mest omskrivna sporten, följt av ishockey, både 2014 och 2019. Vad gäller bevakningen av fotboll har andelen artiklar skrivna av kvinnor ökat med drygt 15 procent 2019 jämfört med 2014. Däremot har andelen artiklar skrivna av kvinnor om ishockey minskat från 1,5 procent 2014 till 0,2 procent 2019.

Fortsättningsvis har artiklarnas sidnummer studerats i relation till författarens könstillhörighet. Och av studiens resultat kan vi konstatera att kvinnliga författare förekommer mer frekvent längre fram i pappret 2019 jämfört med 2014. Vidare är det även procentuellt vanligare 2019 att kvinnliga författare tilldelas en bylinebild i paketeringen av artikeln jämfört med 2014. Det är även procentuellt vanligare att kvinnliga författare tilldelas bylinebild än att manliga författare gör det, vilket inte var fallet 2014.

Slutligen kan det empiriska resultatet fastslå att det existerar ett samband huruvida journalisten bevakar dam- eller herridrott i relation till dess könstillhörighet. 2014 skrev manliga journalister på Sportbladet 457 texter i papperstidningen. Åtta procent behandlade damidrott och 83 procent herridrott. 2019 behandlade 16 procent av alla texter skrivna av manliga journalister på Sportbladet damidrott och 73 procent herridrott, av totalt 400 texter. Även om det har skett en utveckling är det tveklöst fortfarande vanligare att manliga journalister skriver om herridrott än damidrott. Under samma tidsperiod har kvinnliga journalister på Sportbladet jämförelsevis skrivit 84 texter i papperstidningen 2014. 14 procent behandlade damidrott och 83 procent herridrott. 2019 behandlade 43 procent av alla texter skrivna av kvinnliga journalister på Sportbladet damidrott och 51 procent herridrott, av totalt 85 texter. Även om det gick att utläsa ett mindre utpräglat mönster redan 2014, har utvecklingen onekligen tagit fart och numera är sambandet otvivelaktigt.

7.2 Slutdiskussion

Vi aspirerar med den här studien att inspirera framtida forskare med mer tid på hand att studera våra resultat vidare på en större population för att kunna ge en helhetsbild av svensk sportjournalistik – och studera huruvida den här indikationen av utveckling är applicerbar på ett större material.

Vad vi däremot kan påvisa redan med vår studie är hur innehållet och utrymmet har förändrats de senaste fem åren i Sportbladets papperstidning, i relation till reporterens könstillhörighet. Den här studien kan ge en uppfattning om hur olika uppdrag distribueras och vem som får skriva om dem. Vi kan bland annat konstatera att kvinnliga journalister på Sportbladet har flyttats fram i pappret och förekommer betydligt oftare bland de första uppslagen. Det är vidare ett procentuellt större utrymme för kvinnliga journalister 2019 i

Sportbladets papperstidning, jämfört med fem år sedan. Och resultaten var i linje med våra förväntningar och arbetshypoteser. Vi förväntade oss en ökning av kvinnligt svängrum i papperstidningen som grundade sig i det växande intresset för damidrott i allmänhet och det moderna samhällets jämställda utveckling i synnerhet.

Vad som däremot förvånade oss var den utpräglade utvecklingen beträffande sambandet mellan journalistens kön och utövarens kön. 2014 kunde man tyda en relation vad gäller journalistens könstillhörighet och huruvida denne rapporterade om dam- eller herridrott. Men det var fortfarande vanligast att samtliga reportrar distribuerades uppdrag att bevaka män. Nästan uteslutande män vad gäller de manliga reportrarna. Men 2019 hände något. Vad gäller de kvinnliga journalisterna var sannolikheten plötsligt avsevärt högre att de fick i uppdrag att rapportera om damidrott. Nästan varannan text skriven av en kvinnlig reporter behandlade damidrott 2019, jämfört med var tionde 2014 (se kapitel 6.1.3).

Huruvida resultatet är problematiskt eller inte är svårt att sätta fingret på. Men det stämmer överens med van Zoonens (1994) teorier om journalistikens genuslogik och hur kvinnliga journalister i större utsträckning använder sig av kvinnliga källor och perspektiv. Van Zoonen menar att den uppdelning i vad kvinnor respektive män får skriva om bidrar till avsaknaden av viktiga kvinnliga nyhetsförmedlare och i förlängningen stärker normen om det västerländska samhällets hegemoniska struktur, där männen är högst upp i hierarkin och kvinnan ses som en underställd grupp. Från van Zoonens resonemang att döma är utvecklingen knappast åt det bättre. Men å andra sidan bidrar det kvinnliga perspektivet till ett mer jämställt nyhetsurval i sportjournalistiken. Vi kan konstatera med den här studien att damidrotten får större utrymme i papperstidningen 2019, vilket skulle vara intressant att studera vidare. Varför har det utvecklats åt det hållet? Vem och vilka ser till att det blir så?

Som vi nämnde i inledningen får sportjournalistiken stort utrymme i dagens media – som den kulturinstitution idrott kan betraktas som. Medierna är förmedlare av information och kunskap om sådant vi inte själva har erfarenhet av och dess betydelse för samhället kan inte överskattas (Weibull, Wadbring & Ohlsson, 2018). Således är yrkesrollen central. Och har varit intressant att studera. Vi hoppas att den här studien kan föranleda framtida forskning om den kvinnliga sportjournalistrollen i Sverige. Exemplet är många på hur sport, samhälle och politik oftare än sällan går hand i hand. Av den orsaken kommer sportjournalistiken fortsättningsvis ha en betydande roll i den pågående utvecklingen av ett jämställt samhälle. Och fortsättningsvis vara relevant att studera.

Referenser

- Branting, Stina. (2015). *Kvinna, sportreporter – inte på samma villkor?: Om hur kvinnor upplever sin arbetssituation som sportjournalister* (Magisteruppsats). Huddinge: Institutionen för samhällsvetenskaper, Södertörns högskola. Hämtad 2019-11-25 från <http://www.diva-portal.org/smash/get/diva2:821432/FULLTEXT01.pdf>
- Dahlén, Peter. (2008). *Sport och medier: en introduktion*. Kristiansand: IJ-forlaget.
- Djerf-Pierre, Monika. (2003). *Journalistikens kön. Fältets struktur och logik under 1900-talet*. *Kvinnovetenskaplig tidskrift* 0348-8365. ; 2003(24):2, 29-52.
- Doss, Jonathan., & Titus, Marcus. (2017). *Kvinnliga sportjournalister på frammarsch?* (Kandidatuppsats). Växjö: Institutionen för medier och journalistik, Linnéuniversitetet. Hämtad 2019-11-23 från <http://lup.lub.lu.se/luur/download?func=downloadFile&recordOid=3409935&fileOid=3409955>
- Ekström, Mats., & Johansson, Bengt. (2019) *Metoder i medie- och kommunikationsvetenskap*. Lund: Studentlitteratur AB.
- Esaiasson, Peter., Gilljam, Mikael., Oscarsson, Henrik., & Wängnerud Lena. (2012). *Metodpraktikan*. Stockholm: Norstedts Juridik.
- Hardin Marie., & Shain Stacie. (2005). *Strength in Numbers? the Experiences and Attitudes of Women in Sports Media Careers* (8264367 2005(82):4, s. 804-819). University Park: Center for Sports Journalism at Pennsylvania State University.
- Hirdman, Yvonne. (2007). *Gösta och genusordningen: feministiska betraktelser*. Stockholm: Ordfront.
- Horky, Thomas., & Nieland, Jörg-Uwe. (2011). *International Sport Press Survey 2011*. Köln: Macromedia Hochschule für Medien und Kommunikation, Deutsche Sporthochschule Köln. Hämtad 2019-12-04 från: http://www.playthegame.org/fileadmin/image/PTG2011/Presentation/PTG_NielandHorky_ISPS_2011_3.10.2011_final.pdf
- Häger, Björn. (2014). *Reporter*. Lund: Studentlitteratur AB.

- Karlsson, Michael., & Strömbäck, Jesper. (2015). *Handbok i journalistikforskning*. Lund: Studentlitteratur AB.
- Kennedy, Michael. (1998). *A Cultural Analysis of Homosocial Reproduction and Contesting Claims to Competence in Transitional Firms* (208). Ann Arbor: Center for Russian and East Europeans Studies, Department of Sociology and William Davidson Institute University of Michigan.
- Melin-Higgins, Margareta. (2003). *Fly eller fäkta. Kvinnliga journalisters överlevnadstaktiker*. *Kvinnovetenskaplig tidskrift*(2), 59-65.
- Miller, Phyllis., & Miller, Randy. (1995). *The invisible women: female sport journalists in the workplace* (*Journalism & Mass Communication Quarterly* 72(4):883-889).
- Ney, Birgitta. (2001). *Kraftfält. Forskning om kön och journalistik* (Skriftserien - Journalistik, medier och kommunikation, Stockholms universitet, 1100-9896 ; 1998:1). Stockholm : Stockholms universitet, Institutionen för journalistik, medier och kommunikation.
- Nilsson, Åsa. (2019). *Kvantitativ innehållsanalys*. I Ekström, Mats., & Johansson Bengt. (2019). *Metoder i kommunikationsvetenskap*. Lund: Studentlitteratur AB, 119-152.
- Oscarsson, Ingemar., Gruvö, Jonas., & Gustafsson, Karl Erik. (2019). Aftonbladet. I *Nationalencyklopedin*. Hämtad 2019-12-12 från <https://www-ne-se.ezproxy.ub.gu.se/upplagsverk/encyklopedi/lang/aftonbladet>
- Schoch, Lucie., & Ohl, Fabien. (2011). *Women Sports Journalists in Switzerland: Between Assignment and Negotiation of Roles*. *Sociology of Sports Journal*, 28(3), 189-208.
- Statistiska centralbyrån. *Yrkesregistret med yrkesstatistik 2016*. Hämtad 2019-10-26 från https://www.scb.se/contentassets/ae540cb0a7a0409fa223ca872f68fe90/am0208_2016_a01_sm_am33sm1801.pdf
- van Zoonen, Liesbet. (1994). *Feminist Media Studies*. London: Sage Publications.

- Wallin, Ulf. (1998). *Sporten i spalterna: sportjournalistikens utveckling i svensk dagspress under 100 år*. Göteborg: Institutionen för journalistik och masskommunikation.
- Weibull, Lennart., Wadbring, Ingela., & Ohlsson, Jonas. (2018). *Det Svenska Medielandskapet*. Solna: Liber.

Bilaga 1: Kodbok

V1. Analysenhets-ID

Kodinstruktion:

Artikelrubrikens tre första ord. Ett identifikationsnummer för varje artikel.

V2. Datum

Kodinstruktion:

År, månad och dag för artikelns publiceringsdatum.

Sexsiffrigt nummer. T.ex. 090301 om artikeln publicerades 1 april 2009.

V3. Artikelstorlek

Kodinstruktion:

Storlek på artikeln i Sportbladets pappersbilaga.

Tvåsiffrigt nummer. T.ex. 34, artikeln täcker halva sidan.

31. Uppslag

32. Helsida

33. $\frac{3}{4}$ / helsida

34. Halvsida / $\frac{3}{4}$

35. $\frac{1}{4}$ / halvsida

36. $\frac{1}{4}$ eller mindre

39. Okodbart

V4. Tidningens förstasida

Kodinstruktion:

Om artikeln även är med på Sportbladets förstasida ("ettan"). Kodas även "Ja" om artikeln puffas på förstasidan i mindre paketering.

41. Ja

42. Nej

V5. Artikeltyp

Kodinstruktion:

Vad texten är för typ av artikel. Det har gjorts en ansträngning för att använda kategorin "Övrigt" i så få fall som möjligt.

Notis: Liten nyhet där brödtexten innehåller få ord i förhållande till nyhetsartikel. Ingress saknas.

Nyhetsartikel: Artikel som är fokuserad på en nyhet kring ett evenemang eller en idrottsperson.

Reportage/Porträtt: Skribenten möter och gestaltar en viss person eller en händelse. Något som även utmärker genren är beskrivningar av till exempel miljön och intervjuperson.

Krönika och kåseri: Skribenten ger sina egna åsikter och tankar kring en nyhetshändelse.

Referat: Artikel där ett sportevenemang som har ägt rum beskrivs och kommenteras.

Intervju: Text där intervjupersonen och intervjuaren byter repliker med en ren fråga- och svarföljd. Inga beskrivningar till skillnad från reportage/porträtt.

- 51. Notis
- 52. Nyhetsartikel
- 53. Reportage/Porträtt
- 54. Krönika/Kåseri
- 55. Referat
- 56. Intervju
- 57. Övrigt
- 59. Okodbart

V6. Idrottstyp

Kodinstruktion:

Vilken idrott artikeln anses beröra. Vid händelse av att huvudaktör-en/erna anses beröra en viss idrott, men inte artikeln gör det, kodas "Ingen". T.ex. hockeyspelare vinner på Bingolotto eller fotbollslag prisas på gala. "Övrigt" kodas när artikeln anses beröra annan idrott än nämnda variabler i kodschemat. T.ex. rugby eller poker.

- 611. Fotboll
- 612. Friidrott
- 613. Ishockey
- 614. Hästsport
- 615. Simning
- 616. Innebandy
- 617. Skidor – alpint
- 618. Skidor – längd/skidskytte
- 619 Handboll
- 620. Tennis
- 621. Bandy
- 622. Trav
- 623. Motorsport
- 624. Cykling
- 625. Golf
- 626. Basket
- 698. Ingen
- 699. Övrigt

V7. Huvudkällans kön

Kodinstruktion:

Den person som får komma till tals i texten. Om fler än en person uttalar sig kodas den person som har flest antal repliker/förekommer flest gånger. I de fall där ingen uttalar sig kodas "Ingen". "Övrigt" kodas då huvudkällans kön identifieras som ickebinär, eller då huvudkällans kön ej går att påvisa.

71. Man

72. Kvinna

73. Övrigt

74. Ingen

V8. Utövaren(-nas) kön

Kodinstruktion:

Idrottsutövaren(-nas) kön i texten. I de fall då utövarna är både män och kvinnor kodas "Mixad". Om kön ej framgår kodas "Okänd". Om texten ej handlar om utövare kodas "Ingen".

81. Man

82. Kvinna

83. Mixad

84. Okänd

85. Ingen

V9. Amatör- eller elitnivå

Kodinstruktion:

Berör artikeln idrott på amatör- eller elitnivå. Exempel på amatörnivå är ungdomsidrott, eller utövare som inte bedriver idrotten som sitt yrke. "Ingen" kodas då texten ej berör någon idrott.

91. Elit

92. Amatör

99. Ingen

V10. Skribentens kön

Kodinstruktion:

Vad skribenten har för kön. Kodas efter vad skribenten har för kön. "Övrigt" kodas vid de tillfällen då artikeln signeras med två (eller fler) bylines där könen är olika. Om artikeln saknar signatur, eller om skribentens kön ej går att identifiera, kodas "Okodbart".

- 101. Kvinna
- 102. Man
- 103. Övrigt
- 104. Okodbart

V11. Sidnummer

Kodinstruktion:

Vilken sida som skribentens artikel hamnar på i Sportbladet. Kodas efter vilken sida i Sportbladets pappersbilaga som artikeln finns. Kodningen sker genom att skriva in sidnumret.

T.ex. 12.

Två siffror från 01-99.

V12. Bylinebild

Kodinstruktion:

Om bild på skribenten förekommer i artikeln. Behöver inte nödvändigtvis vara bredvid/ovanför signaturen, men ska ingå i samma paketering som artikeln.

- 121. Ja
- 122. Nej

Bilaga 2: Datum kodade tidningar

2014

JANUARI: Onsdag 1/1, måndag 13/1, lördag 25/1

FEBRUARI: Torsdag 6/2, tisdag 18/2

MARS: Söndag 2/3, 14/3 fredag, 26/3 onsdag

APRIL: Måndag 7/4, lördag 19/4

MAJ: Torsdag 1/5, tisdag 13/5, söndag 25/5

JUNI: Fredag 6/6, onsdag 18/6, måndag 30/6

JULI: Lördag 12/7, torsdag 24/7

AUGUSTI: Tisdag 5/8, söndag 17/8, fredag 29/8

SEPTEMBER: Onsdag 10/9, måndag 22/9

OKTOBER: Lördag 4/10, torsdag 16/10, tisdag 28/10

NOVEMBER: Söndag 9/11, fredag 21/11

DECEMBER: Onsdag 3/12, måndag 15/12

2019

JANUARI: Tisdag 1/1, söndag 13/1, fredag 25/1

FEBRUARI: Onsdag 6/2, måndag 18/2

MARS: Lördag 2/3, torsdag 14/3, tisdag 26/3

APRIL: Söndag 7/4, fredag 19/4

MAJ: Onsdag 1/5, måndag 13/5, lördag 25/5

JUNI: Torsdag 6/6, tisdag 18/6, söndag 30/6

JULI: Fredag 12/7, onsdag 24/7

AUGUSTI: Måndag 5/8, lördag 17/8, torsdag 29/8

SEPTEMBER: Tisdag 10/9, söndag 22/9

OKTOBER: Fredag 4/10, onsdag 16/10, måndag 28/10

NOVEMBER: Lördag 9/11, torsdag 21/11

DECEMBER: Tisdag 3/12, söndag 15/12